

MAGYAR LAJOK

3 lei

Taxa postală plătită în m.
aprobării Dir. Gen. PTT

ROMANIA
VII., Erzsébet-körút 11.

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 238 (1680) szám * Péntek, 1937 november 19

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Hivatalba lépett a legújabb Tatarescu-kormány

Szerdán éjszaka véget ért a kormányválság. Tatarescu kormányába bevonta a Jorgistákat is

A kormányválság tehát szerdán éjszaka véget ért. Kilencnapos vajadás után megszületett az új kormány, amelyben a liberális párt a kizárólagos hatalmat megtartotta magának. Az uralkodó által kívánt felrészítés pedig csupán abban nyilvánul meg, hogy a jorgisták is kaptak négy kevésbé jelentős pozíciót a kormányban.

Aki nyitott szemmel figyelte a politikai eseményeket, annak számára nem szolgált meglepetéssel a kormánynevsor ilyen formában való kialakulását. Ami történt és ahogy történt, az várható volt, hisz a királyi bizalom az egész válság alatt nem rendült meg Tatarescu személye iránt.

A kormány csütörtökön már meg is kezdte munkáját. Ez a munka — amint a miniszterelnök is kijelentette, — a régi csapásokon halad. Talán a módszerekben lesz változás. Legalább is erre enged következtetni a tény, hogy az előző kormány lehangosabb nacionalistáját, Pop Valért egyelőre elvonták a napi eseményekbe való tényleges beavatkozástól. Mindenesetre az ország közvéleménye nagy érdeklődéssel várja, milyen módon kerül beváltásra Tatarescu miniszterelnöknek az uralkodó előtt ismertett munkaprogramja.

A kormányválság utolsó fejezete

Bucuresti. Saját tud. Tatarescu miniszterelnök, mint jelentették, szerda délutánra hívta össze a sajtó képviselőit a miniszterelnökségre, azzal az ígérettel, hogy akkor ki fogja elégíteni kíváncsiságukat. A tárgyalások azonban az új kormány összeállítására egész délután tartottak Tatarescu lakásán, úgyhogy a kormányelnök öt órakor személyes megjelenés helyett nyilatkozatot küldött a sajtónak, a miniszterelnökség útján. Ez a nyilatkozat így hangzik:

A mai kihallgatáson jelentést tettem a királynak a lépésekről, amelyeket megbízatásom végrehajtása céljából tettem. Kormányzati megegyezést létesítettem a Iorga elnöklété alatt álló Nemzeti Demokrata Párttal, választási

megegyezést létesítettem a Vaida elnöklété alatt álló „Frontul Romanesc”-kel. Ez utóbbi megegyezés értelmében mindkét párt megmarad programszerű álláspontja mellett és se munkatervében, se akciójában nem mond le semmiről se, mert a megegyezésnek tisztán választási jellege van. Este tíz órakor az új kabinet leteszi az esküt.

Félhat órakor véget ért a tanácskozás Tatarescu lakásán. Egymás után távoztak onnan a volt kormány tagjai és a párt más vezető politikusai s rövidesen nyilvánosságra került az új kormánylista.

Tatarescu legújabb kormányának a névsora a következő:

Miniszterelnök: Tatarescu Gheorghe.
Belügyminiszter: Franasovici Richard.
Külgügyminiszter: Antonescu Virgil.
Közlekedésügyi és közmunkaügyi miniszter: Inculeț Ioan.
Pénzügyminiszter: Cancicov Mircea.
Ipar- és kereskedelmi miniszter: Bujoiu Ioan.
Földművelésügyi miniszter: Ionescu Sisesti.
A nemzeti termékek iparosításának minisztere: Manolescu-Strunga.
Vallás- és művészetügyi miniszter: Iamandi Victor.
Igazságügyminiszter: Sassu Vasile.
Szövetkezeti miniszter: Negura Mihail.
Egészségügyi miniszter: Dr. Costinescu.
Munkaügyi miniszter: Inculeț Ioan.
Nemzetnevelésügyi miniszter: Angheliescu Constantin.
Légügyi és tengerészeti miniszter: Radu Irimescu.
Nemzetvédelmi miniszter: Ilasievici tábornok.

A régi összetételhez képest csak kis változások vannak. A Iorghisták közül Ionescu Sisesti volt földművelésügyi miniszter jutott be, mint teljes miniszter a kormányba s megint a földművelésügyi tárcaát kapta meg. A másik, a kormányba jutott Jorghista dr P. Topa, a munkaügyi minisztériumba került alminiszternek. Nistor mellé. Még két Iorga-pártit államtitkárnak fognak kinevezni. Az egyik Mircea Iorga, aki az ipar- és kereskedelmi minisztériumba kerül, a másik Gheorghescu Cocos, a Neamul Romanesc igazgatója, aki a vallás- és művészetügyi minisztérium államtitkára lesz.

A további változások: Richard Franasovici

a közlekedésügyi minisztériumból átmegegyez a belügy élére s eddigi minisztériumát Ion Inculeț veszi át. A legfeltűnőbb változás az, hogy Pop Valér kiesett az ipar- és kereskedelmi minisztérium vezetéséből és ezután csak tárca nélküli miniszter lesz és helyét Bujoiu mérnökkel, a Petrosani vezérigazgatójával töltik be. Szó van azonban arról, hogy létesítenek propaganda-minisztériumot, amelynek élére akkor Pop Valér kerül.

Változás még, hogy Bejan nem alminiszter többé.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Nagy felelősségek útján

— Vorbuchner Adolf segédpüspök ünnepi megnyitója a Római Katolikus Egyházmegyei Tanács november 18-iki közgyűlésén. —

Mélyen Tisztelt Közgyűlés! Ünnepi évben gyűlt össze Egyházmegyei Tanácsunk idei közgyűlése. Egyházmegyénk szeretett Főpásztorának 40 éves püspöki és félszázados papi jubileumát üljük. Mindnyájunk szívéből és lelkéből szólok, amidőn meleg szeretettel köszöntöm ebből a székéből is Kegyelmes Püspök Atyánkat, hálás szívvel köszönöm az egész egyházmegye s különösen a vezető testület nevében jubiláló Főpásztorunknak az egyházmegye érdekében végzett minden munkáját, áldozatát és jótéteményét és ősz Atyánkat, kit betegsége mindnyájunk fájdalmára immár hosszú időn át távol tart tőlünk, meg nem szűnő hálánkról, ragaszkodásunkról és igaz szeretetünkről biztosítom.

Ez a jubileumi hangulat azonban nemcsak ünneplésre készítet, hanem arra is kötelez bennünket, hogy kötelességeinket minél teljesebb mértékben igyekezzünk teljesíteni. Az ősi pillérekben nyugvó Egyházmegyei Tanács változott alakjában is fontos jelentőségű hivatást tölt be és ezért szükséges, hogy minden tagjának munkásságát a felelősség tudata hassa át.

Felelősséggel tartozunk munkáinkban Krisztusnak, örök Királyunknak. Miként az egyetemese Egyház, úgy egyházmegyénk is az Ur Jézus missziójának teljesítője: „Elmenvén... tanítsatok minden népet” (Mt. 28, 19.) Ennek az isteni küldetésnek tudata éljen mindnyájunk szívében. Az a kötelességünk s egyben létjogosultságunk, hogy akiket Isten egyházmegyénkben reánk bízott, az igazság útján tanítsuk, vezessük és gondozzuk. Ami ezzel össze nem egyeztethető: az eltévelyedés, hiba és az isteni küldetés ellen való vétkek volna. Az Egyházmegyei Tanácstól kérjük és várjuk, hogy egyházmegyénket ez isteni küldetésében az anyagi eszközök megszerzésével s megőrzésével segítse. Bizalommal számítunk közgyűlésünk minden egyes tagjának tevékeny közreműködésére, hogy hiveink századok viharában megerősödött áldozatkészsége most se fogyatkozzék meg, s hogy a nehéz történelmi időkben bevezetett ősi képesítésközpontok és egyházi járóutak szíves megadásával egyházmegyénket a mostani nem kisebb nehézségek között megsegítsék.

Felelősséggel tartozunk munkáinkban hiveinknek is, akik tőlünk várják az irányítást, tőlünk várják nehezen megőrzött kis vagyonunknak gondos kezelését, tőlünk várják egyházmegyénk felvirágoztatását. Akiket Isten reánk bízott, s akik bizalommal tették le sorsukat kezünkbe, azoknak nem szabad csalatkozniok bennünk. Istennek hála ezen a téren eredményt is tudunk felmutatni. Kölcsönös jóakaratu tárgyalások révén sikerült egyházmegyénk egyik legnagyobb intézményének, a sibiu Teréz árva-

háznak vajudó kérdését szerencsésen elintézni. Most már a mi kötelességünk lesz ebben az óségi intézményben modern szociális munkát kifejtési híveink szerencsétlenebbjei, az árvák számára.

Felelősséggel tartozunk végül országunkkal szemben is. Társadalmi rendünk alappilléreit felforgató eszmék veszélyeztetik; keleten harctereket világít meg a Nap és nyugaton vérbeporol; földünk saját testén érzi a felforgató eszmék ostorcsapásait, s a szent Egyházunk is az üldözések és a dicső vértanu hősök korának a megismétlődését éli. Ezekben a vajudó zavaros időkben össze kell tartanunk mindnyájunknak, kik a nyugodt és békés fejlődést akarjuk, össze kell tartania legbensőbb meggyőződésünk szerint az államnak és Krisztus Egyházának is. Tegyük meg ennek érdekében mindent; őrizzük meg mindenkor és minden helyzetben nyugodtságunkat és Istenbe vetett bizodalunkat; őrizzük meg a rendet és békességet: mert ezzel Krisztus parancsát teljesítjük, s egyben az ország békéjének fentartását is hathatósan előmozdítjuk.

Ezektől a gondolatoktól és érzelmektől vezetve, a világi elnök urral egyetemben, a mindenható jó Isten nevében Egyházmegyei Tanácsunk ez évi közgyűlését ezennel megnyitom.

London város nyolcszáz teritékes díszlakomája Lipót király tiszteletére

A király a gazdasági kérdések egész világra kiható szabályozásával kívánja rendbehozni a nemzetközi helyzetet

Londonból jelentik: Az angol fővárosban tartózkodó Lipót király a Cuildhalban fogadta London város üdvözlését. Dodson bíró olvasta fel az üdvözlést, amely hangoztatta, hogy London polgárai a legmelegebben óhajtják az angol-belga barátság fenntartását és ápolását.

A díszteremben megtartott nyolcszáz teritékes ebédén London lordmajorja üdvözölte a belga uralkodót. Beszédében utalt az angolokat és belgákat századok óta összekapcsoló szívélyes viszonyra. Angliát és Belgiumot a jelenben még erősebben áthatja az a kívánság, hogy tüntessék el a nemzetközi kereskedelem szabad folyását akadályozó vámsorompókat.

Az Eucharisztikus Világkongresszus programja

Budapestről írják: Közzétették az 1938. évi budapesti eucharisztikus világkongresszus programját. Ez a hatalmas program rövidesen összefoglalva a következők:

Május 22-én, vasárnap reggel 8 órakor a m. kir. államrendőrség közös szentáldozása. Délután 5 órakor előkészítő gyűlés a kongresszus díszsarnokában. (Iparcsarnok.)

Május 23-án, hétfőn délelőtt a pápai bíboros követ megérkezése; a legméltóságosabb Oltárszentség meglátogatása a Koronázótemplomban. Itt várja és üdvözli a püspöki kar és a papság a pápai követet.

Május 24-én, kedden 11 órakor: a kongresszussal kapcsolatos kiállítások megnyitása. Délután 4 órakor az irodalmi világ hódolata a Legméltóságosabb előtt a Redoute épületében. 6 órakor üdvözlő est a díszsarnokban. A kormányzó és a főváros ünnepélyesen fogadja a pápai követet és a résztvevőket.

Május 25-én, szerdán reggel 8 órakor nagy-mise a Szent István-bazilikában az állandó bizottság számára. Délután 6 órakor a kongresszus megnyitó ünnepsége a Hősök terén. A pápai bulla felolvasása. Serédi hercegprímás be-

széde. Heylen püspök megnyitóbeszéde. A bíboros pápai követ beszéde.

Május 26-án, csütörtökön (Aldozócsütörtök) 9 órakor szentmise. Gyermek és ifjak közös szentáldozása a Hősök terén. Fél tizenkettőkor a papság eucharisztikus gyűlése a Szent István-bazilikában. Délután 4 órakor az első nyilvános gyűlés a díszsarnokban. Este 8 órakor szent-ségi hajóskörmenet a Dunán. 11 órakor szent-óra az Örökimádás-templomban.

Május 27-én, pénteken reggel 7 órakor: szentmise s szentáldozás a résztvevő nemzetek részére a kijelölt templomokban. 8 órakor a magyar kir. honvédség és a frontarcosok közös szentáldozása. Fél tizenkettőkor a külföldi résztvevők nemzetenkénti külön gyűlései. Délután 3 órakor a második nyilvános gyűlés a díszsarnokban. Háromnegyed 11 órakor a férfiak éjszakai szentségimádása a Hősök-terén. Éjjelkor éjjeli szentmise és a férfiak közös szentáldozása a Hősök-terén.

Május 28-án, szombaton reggel 7 órakor: missziós ájtatosságok a nemzetek számára kijelölt templomokban. 8 órakor keleti szertartású ünnepélyes szentmise a kereszténység egyesítéséért. Fél 12 órakor a külföldiek és a magyar szakosztályok gyűlései. 4 órakor délután a harmadik nyilvános gyűlés a díszsarnokban. Este: vallásos színelőadások. Eucharisztikus hangversenyek.

Május 29-én, vasárnap reggel 9 órakor: a pápai követ szentmiséje és közös szentáldozás a Hősök-terén. Délután 4 órakor szentségi körmenet a Bazilikától a Hősök-terépre. A kongresszus bezáró gyűlése. A hercegprímás köszönete. A pápai követ záróbeszéde. Az engesztelő ima és a nemzetek csatlakozása az engeszteléshez rádióon is közvetítve. A Szentatya rádiószózata. Te Deum és szentségi áldás.

A Szent István jubileumi év megnyitása

Május 30-án, hétfőn 9 órakor: szentmise a Szentjobb jelenlétében a parlament előtt. Körmenet a Szentjossal az Andrássy-úton.

Május 31-én, kedden: zárandoklat Esztergomba Szent István kísértől palotájához.

Június 1-én, szerdán: zárandoklat Székesfehérvárra.

A csomag írja: Nagy Méda

Eles csöngetés hallatszott. A lobogó gáz lángját hirtelen elcsavarta, ledobta kockás fejkendőjét és kitépett az ajtóhoz. Egyik kezével összefogta a makacsul szétrúgni akaró pongyoláját, a másikkal az ajtó kis ablakát nyitotta és kikémlelt. A postás állt kint türelmes arccal:

- Müller Vera kisasszony?
- Igen, én vagyok.
- Csomagja érkezett.

Reszkető kézzel nyitotta ki az ajtót s míg a postás lerakta a fehér papírba burkolt dobozt és előkereste a szállítólevelet, néhányszor kezét a csomagra emelte, mert a hirtelen izgalomtól erősen dobogott: — Csomag? Neki? Ugyan ki küldte? Mi van benne?

A postás kétszer is megmutatta azt a helyet, ahol alá kellett írni, míg végre sikerült a nevével odajegyezni. A pénztárcáját alig tudta előkeríteni, két fiókot kiforgatott, a fél szekrényt kidobálta és a postás odakint már figyelmeztetően köhögött. — míg végre eszébe jutott, hogy pongyolája zsebébe rejtette, mikor reggel a tejest kifizette. Gyorsan átadta a 24 fillért s oly hirtelen csapta be az ajtót, hogy a postás köpenyének szárnya bent akadt.

Végre karjára emelhette a csomagot. Miközben befelé sietett, a súlyát mérlegelte. Elég nehéznek találta és boldog mosollyal tette le az asztalra. Negyven éve nem kapott csomagot. Soha. Egyszerűen se. Most egyszerre megtelt a levegő a csomagból kiáradó varázssal: mi lehet benne? Ki küldte?

Gyorsan megforgatta, megnézte minden

Lipót király meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést.

— Nagybritánia — ugymond — különös felelősséget visel a világ ügyéért, még pedig különösen a gazdasági kérdésekben, melyek a nemzetközi probléma gyökerét alkotják. A gazdasági élet jobb szabályozása az egész emberiség javát szolgálja. Az angol birodalom különösen fontos szerepet játszik e téren és elsősorban neki kell felismernie, hogy az emberiség sorsa mennyire összekapcsolódott az ő sorsával. Ez az oka annak, hogy Anglia olyan nagy megértést mutat az egyetemes nagy kérdések iránt és ez az oka annak, hogy Anglia oly nagy szerepet játszik a gazdasági élet főbb nehézségeinek megoldásában.

oldalról, de a feladó neve nem állt rajta. Ejnye, — csóvalta meg kicsi, ősz fejét, — ejnye, meg kellett volna nézni a szállítólevelet, jutott az eszébe elkésvé és megrázta a fejét haragosan és szemrehányóan, mint aki szörnyen fontos dolgot mulasztott el. Ejnye, látszik, hogy már mennyire öregsem. — sugta maga elé.

A kanári az ablak melletti tündöklő kalitkájában hirtelen énekelni kezdett. A kis öreg foxi is elővánszorgott a kosarából és a vénlány lábához dörzsölődött. Az fölkapta a dobozt és tréfásan a kutyus hátra helyezte: — Látod? Csomag! Elég nehéz ugy-e? Bontsuk föl? Mit gondolsz?

Előkereste az ollót és a zsinaghoz illesztette. — Ép. kalitkájánál a doboz el ütődött a szeméhez: „Müller Vera kisasszonynak.”

Hirtelen előntötte szemét a könny: negyven éve nem kapott csomagot. Levelet is alig, csak néha nyáron, ha a tanítványai küldtek egy-egy képeslapot nyaralásukból. És most valaki mégis rá gondolt.

Az ollót letette és reszkető kézzel simogatni kezdte a csomagot. Nem, még nem bontja föl. Olyan jó így szembenézni ezzel a váratlan, kedves üzenettel. Egyszerre megszépült kopott kis szobája és megtelt áradó emlékekkel.

Mikor még süldőleány volt, az intézetben örült így a csomagoknak. Az otthon ízet és illatát hozták el neki a fehér és barna skatulyák. A gondos anyai kézzel süttött kalács és sütemények pedig sok-sok napra elviselhetőbbé tették az intézeti élet zárt és kemény napjait. Azok a napok mindig fényesebbek és többet értek voltak, amikor a szűkre szabott ebéd után fölnyithatta kis szekrényét és az otthoni édes-

segeket ropogtathatta. Akkor érezte utóljára ezt a szivdobogató izgalmat, mikor a portás ajtajánál kifüggesztve a nevé olvashatta, akkor ölelte és simogatta utóljára így a csomagot.

Hirtelen megrázta a fejét. Nem, rosszul emlékezik. Az utolsó csomagot máskor kapta. Nem is egyet. Rövid egymásutánban kettőt. Eppen most negyven éve.

Ujjai babrálón húzogatták ide-oda a megtárgult zsinagot, a papírzörgésre a foxi figyelve fölnevezte, de Vera kisasszony nem sietett a csomagbontással. Befelénéz szemmel magát látta fiatalon és rózsás arccal. Eppen a bál ruháját próbálta. A kis pupos varrónő, Eszti, a földön csuszkaált körülötte a szőnye tele volt gombszűttel, a tükör pedig diadalmasan verte vissza a hosszú fodros ruhában merészen karcu alakját. Akkor hozták be a könnyű, keskeny csomagot. Akkor nem gondolkozott, friss, kíváncsi kézzel tépte föl a dobozt burkoló papírt és bolond csókokkal halmozta el a nedves vattából kibomló rózsákat. Mindegyik szál olyan üde volt és harmatos, mintha akkor tépték volna le a kertből. Mint a szerelem, amely akkor született és azon a bál éjjel érett és teljesedett boldogsággá.

De a legutolsó csomag mégis csak egy másik volt. Néhány hónap mulva egészen kis dobozt hozott a postás. Akkor világosan és biztosan tudta, hogy mi van benne. Az nem volt meglepetés. A völégénye küldte vissza a gyűrűt. A főhadnagy ur nem vehet el olyan lányt, akinek az édesapja úgy vesztette el minden vagyonát. Az anyja se élte sokáig túl a tragédiát. Itt maradt egyedül, magányosan és kifosztottan 24 éves korára. Azóta örök küzdelem és hajsza az

Lapvélemények az új kormányról

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Kilenc napi válság után, — állapítja meg az *Universul*, — Tatarescu olyan kormányt indul munkára, amelyben az egyöntetűség eszméje, — aminek alapján *Titulescu* szolgálatairól lemondottak, — úgy látszik, nem időszerűtöbbé. Az *Universul* a továbbiakban megállapítja, hogy a választók nem tudják majd, hogy is szavazzanak, ha egy listán fogják látni Iorguékát. Vaidákát s velük olyan demokratákat is, akik tagadják a román népi elem érvényesüléséért folytatott küzdelem jogosságát és megfordítva.

Ezután így folytatja az *Universul*: Ha magukévá teszik a liberálisok a Vaidista, vagy az utóbbi időben ezzel nagyon egyező Jorghista politikát, akkor miért kellett eltávolítani Pop Valérrt, aki ugyanezen az eszmei alapon áll? És ha Bratianu, a liberális párt politikai ellenfeleire hallgatva, az üzletieséget akarta a kormányból kiirtani, akkor miért ment bele Bu-

joi mérnök ipar- és kereskedelmi miniszterébe, aki amellet, hogy a Petrosani Társaság igazgatója, elnöke a trösztbizottságnak, alelnöke a fémiparnak stb. stb., tehát olyan személyiség, akinek sokoldalú tevékenysége van, aki érdekeket kell, hogy védjen és versenytársakat kell, hogy hatálytalanítson?

A *Curentul* szerint az új kormány összeállításánál külpolitikai szempontok, különösen Chamberlain legutóbb elhangzott beszéde voltak irányadók, amely beszéd hangoztatta a Berlinhez és Rómához való közeledés szükségességét és leszögezte, hogy a Népszövetség nem fetis Anglia számára.

A király — írja a *Curentul*, — úgy látszik, azt tartotta szem előtt, hogy a kormány összetétele ne jelentsen elkötelezettséget sem az egyik, sem a másik ideológia felé, hanem maradjon meg a középúton.

Tatarescu ismerteti munkaprogramját

Az új kormány este 10 órakor tette le az esküt.

Ez alkalommal Tatarescu a következőket mondotta beszédében:

— Ez a kormány kezeség arra, hogy tovább folytatja az ország újraépítésének és megerősödésének művét. A kormány az együttműködés eszméje alapján alakult, amit a jelen idők nehézségei követeltek meg és ami a kormányzati munkatervek végrehajtásánál egységet és megértést kíván meg. A virágzó gazdasági és pénzügyi helyzet megengedi, hogy haladéknélkül hozzájáruljunk a reformok megvalósításához, az állam konszolidálására. E reformmunka hangsúlya a termelő osztályokra, különösen a földművelésre és a munkásságra fog esni.

— A vidéki gazdaság fejlesztése elsőrangú gondunkat fogja képezni. A földművelés erőművesítése és iparosítása azonnal alkalmazásba kerül, hogy befejezzük az e területen megkezdett munkát. A szövetkezetek lesznek e munka főszekerei. Alkalmazzuk fogjuk a munkásság erkölcsi és anyagi színvonal-emelésének eszközeit, szaporítjuk fejlődési lehetőségeit s kényszeríteni fogjuk a tőkét, hogy teljesítse vele szemben a kötelességét.

élet. A kenyérért. Az életért. Francia órákat ad és zongorázní tanít apró gyerekeket. Így nygyven esztendeje. Villanyosról villanyosra ugrik, hogy el ne késsen az óráról.

A falóra dallamosan elütötte a tizenkettőt. Vera kisasszony magára eszmél: — jaj egy órára a város tulsó végén kell lennie és még nem is ebédelt. A csomagot óvatosan visszahelyezi az asztal közepére, most már nem ér rá, majd ha hazajön, akkor fölbonjtja. Még egyszer meg-simogatja, vékony kis száján bátoritan mosoly próbálkozik versenyezni a keserű ráncokkal. Küzködik, végül diadalmasan győz: Vera kisasszony mosolyog. A titokzatos csomag megszer-píti, földoldja hervadt vonásait és a várakozás-nyával hinti be furcsa kis madárcsát.

Sovány kis rántottlevesét mosolyogva kanalazza, a sült májat megfedezi a foxival, a kanárinak gyors kézzel tisztít egy sárgarépa darabcskát, aztán fejébe nyomja a valószínűtlenül furcsa kis kalapját, nagy táskáját a karjára akasztja és lebotorkál a lépcsőn.

Mosolya úgy uszik utána, mint jószagu szénát, ha fölkarvarja a szél. A trafikosnének hangosan köszön, a manikűrös kisasszonyra rámosolyog, egy kis utcagyerekeknek két fillért nyom a markába és csengő hangon kéri a kálauztól a jegyet. Az utcáról beömlő napsugártól nem huzódik félre, sovány kis nyakát felé fordítja és ránevet az aranyfényű levelekre. A szomszédja óvatosan nézi és egy kicsit elhuzódik tőle. Furcsa kis öreg, — gondolja — és szemével megapogatja az egyre áradó mosolyt. Vajjon minek örül?

A kis lurkók mind színes képeket kapnak a nagy tarsolyból és kevesebbet kellett skáláznik. Inkább a kisasszony játszott álmodozó arccal

néhány régi, kedves futamot. Olyan furcsa volt fölirtott fejjel, ezerráncu arcán feszültek az erek, kicsi savószinű szemei lázban égtek és egyre mosolygott. A gyerekek különösképp és kómikusnak találták ezt a mosolyt és elfordított arccal kuncogtak. De Vera kisasszony nem vette észre, most nem. Olyan könnyűnek érezte egész testét, az órák, melyek máskor kinos lassúsággal multak, most röpültek, egyszerre este lett és a kigyuló villanyfények alatt várakozó szívvel sietett haza. Milyen jó, hogy nem bontotta föl a csomagot. Most már tul volna az örömmön. Így még tele van reménnyel.

Függén és feltartott fejjel lökte át magát a sétáló tömegen, mint aki nagyon siet, mert várják. Ugy érezte, hogy magányos élete hirtelen teroszlóba rúg, emellett még megfűt, több lett, hiszen valaki tartozik hozzá, valakinek az eszébe jutott.

Ahogy világosság áradt séjjel a szobájában, először a csomagot kereste a szemével. Megnyugodva látta, hogy ott magasodik az asztal közepén. Most már nem habozott, még kalapját sem vette le, gyorsan az ollóhoz kapott és föl-vágta a zsineget. A kibomló papir zörejét megugatta a foxi, Vera kisasszony meg izgatottan emelte le a doboz tetejét.

A dobozban az elhasznált, öreg kötőt kabátja feküdt, amit még nyáron egy tanítványánál felejtett, mikor nyaralójukban töltött néhány napot.

Meggörnyedt kis alakját nehezen egyenesítette ki, fáradtan vonszolódott ide-oda a szobában. Korán ágyat bontott és lefeküdt. De még a sötétben is látta kajánul vigyorgni a fogasra akasztott kabátot.

15 éve
izben és
hatásban

felül-
mulha-
talan

KOPROL
CSOKOLADÉ
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

gasztosabb kötelességeink közé fog tartozni.

— Uj módszereket fogunk alkalmazni, hogy közeletünket, közigazgatásunkat mentessé tegyük a politikától és biztosítsuk a munka és az érdem jogait. A közelet minden módszere felülvizsgálás alá kell, hogy kerüljön, hogy az új Románia erkölcsi egészségét biztosítsuk, ami egyedül irányíthatja a végleges konszolidáltság útjára. Az újítás szelleme fog minden cselekvésünkön uralkodni. Munkával, összetartással és fegyelemmel győzelemhez fogjuk vezetni ezt a munkatervet, ami kormányzati tevékenységünk vezére lesz, az építő nemzetiség keretében és a rend és tekintély eszméjének alapján.

— Felség! — fejezte be Tatarescu beszédét — a trón körül egyesülve, lelkesen és hittel fogjuk teljesíteni a küldetést, amelyet Felséged magas bizalma ma reánk ruházott.

A király válasza

Kívánom, hogy a program úgy, ahogy itt elénk tárult, Isten segédelmével megvalósulhasson.

Az eskütétel után Tatarescut kihallgatáson fogadta a király, ami 40 percig tartott. Csütörtökön tartotta meg az új kormány az első minisztertanácsot.

Mit kapnak a jogisták és vaidisták?

Bucuresti. Saját tud. A Iorgisták egyébként a lapok szerint, 10 helyet kapnak a kamarában és 5 helyet a szenátusban. Az említettek kivül a Iorgisták különböző méltóságokat kapnak, városi és megyei ideiglenes bizottságokban. Iorga Párizsból hozzájárulását adta a megegyezéshez.

A Vaidisták a választási megegyezésben, amelynek részleteit most dolgozzák ki, főleg Ardealban kapnak helyeket.

Német és jugoszláv küldöttségek Rómában

Rómából jelentik: Himler, a német rendőrség főnöke külön megbízatással Rómába érkezett és ott négy napig marad.

Rómából jelentik: Az Olaszországban tartózkodó jugoszlav katonai küldöttség szerdán jelen volt azon az olasz hadgyakorlaton, mely a Civita Vecchia környékén folyt le. Este Mussolini fogadta a küldöttséget a Parazzo Vénizában.

Abesszinia új olasz alkirálya az aostai herceg

Olasz sérelem Dél-Afrikában

Rómából jelentik: Graziani abesszini alkirály, aki az ellene elkövetett merénylet után, — East esetéből csak nehezen gyógyult fel, egészségi állapota miatt kénytelen elhagyni Abessziniát. A utódaul kinevezett Aostai herceg már utban van Kelet-Afrikába és amint megérkezik, hivatalosan is közzéteszik kinevezését.

Protoriaiból jelentik: Az olasz ügyvivő a dél-afrikai államszövetség kormányánál tiltakozott egyes délafrikai lapok közleményei miatt, melyek sértő tartalmuak voltak az olasz kormányfő és családjára. A délafrikai kormány őszinté sajnálkozását fejezte ki a történetek felett.

Rövid pillantás az erdélyi római katolikusok 1837-iki termékeny őszére

Irta: Bitay Arpád

A történelem tanuskodása szerint vannak szellemi termés szempontjából is nagyon gazdag, bő esztendőik. Ilyen volt pld. a magyar szellemi, irodalmi életben az 1823-as év, amely Petőfit és Madáchot adta a magyar s az egyetemes irodalomnak. Ilyen az 1837-es év a román szellemi és irodalmi életben, amikor Creangă, a legrománabb román elbeszélő mellett több román irodalmi és tudományos kiválóság született.

Az ardeali római katolikusok múltjában száz esztendővel ezelőtt, 1837-ben volt gazdag, szellemi termés.

Mert:

A) 1837 okt. 1-én nyitotta meg Kovács Antal (1791—1857) brasovi plébános a plébánia épületében a ma is fennálló brasovi román katolikus főgimnáziumot. Ez a római katolikus intézet az azóta eltelt száz év alatt csaknem húsz ezer diákot (pontosan: 17.434) gazdagított a tudás és az erkölcs életformáló értékeivel. Ennek a számnak körülbelül nyolcadrésze (1/8) a románság soraiból került ki. A jubiláló intézet volt román diákjai közül legmagasabbra, görögkeleti érseki méltóságig: Metianu János (1828—1898) emelkedett. Két jeles görög katolikus tanárt is adott a románság ennek az intézetnek: Muresan Jakab (1812—1887) és a költő Muresan András (1816—1863) személyében. Közülük az első igazgató is lett. Működése utolsó éveiben tanítványa volt az a Révai Károly (1856—1923), akiből a román költők, főleg Cosbuc művészi magyar fordítója, tolmácsolója lett. Tehát ebben a maradandó szellemi formában viszonozta a két Muresan-nak ez intézet megalakulásában és történetében való közreműködését és szerepét.

B) Az 1837-ik év következő hónapja, a november meg példátlanul gazdag szellemi termésű hónap volt az ardeali római katolikusok életében, mert hiszen két hét (nov. 12—26) leforgása alatt három kiváló egyéniség, három munkás alkotó életű főpap született ennek az évnek november havában. (Az arányok megtartásával is érdekes lesz megjegyeznünk, hogy Petőfi és Madách is nemcsak egy évben, hanem ugyanazon hónapban — 1823 jan. — született.)

1. 1837 nov. 12-én Tusnadon (Ciuc) született Imets Fülöp Jákó, aki középiskolai tanulmányait Sumuleun, a teológiát a pesti központi teológián végezte. Unokaöccse és földije volt Kovács Miklós püspöknek. Miután pár évig tanárkodott Alba-Iulián, ugyanott (1867—1870), majd meg Sumuleun volt (1870—1891) gimnáziumi igazgató. Azután 21 éven át székesegyházi kánonok. 1912 okt. 24-én hunyt el. A történelemnek, főleg a székelység múltjának ez az alapos ismerője és művelője nevezetes, történelmi évforduló napján, a westfáliai béke aláírásának s egyben I. Rákóczi György nehaj erdélyi fejedelem halála napjának az évfordulóján hunyt el. Székely véreit nagy, áldozatos szeretettel szerette. A székely kivándorlás okainak tanulmányozására, azoknak megszüntetésére sok időt, fáradságot és anyagi áldozatot fordított. Jellemző, hogy szerető figyelemmel kísérte a székely diákság szállásügyi viszonyait is, alapos tanulmányt írva erről a kérdéstről. Ritka jártasságra tett szert a történelemben s a földrajzban. Látókörét alaposan előkészített utazásokkal is bővítette. Ezek során nemcsak Moldvát és Havasalföldet utazta be (székéren, 1868-ban!), hanem Franciaországot is felkeresté. Megelőzőleg beledolgozta magát az illető országok nyelvébe is, legalább annyira, hogy olvasni tudjon a felkeresendő ország nyelvén. Utinaplói nagyrészt kéziratban maradtak.

A magyar történelmet egy sajtószerű verses műben is összefoglalta, úgynevezett mnemo-

technikus versekben, vagyis olyanformán, hogy az első pár szó mássalhangzói egyben az illető esemény évszámát is megadják és tartalmazzák. 1891-ig nyomtatásban is megjelent cikkeinek, írásainak, műveinek címét és lehelhelyét megtaláljuk ebben a füzetben: „Tusnádi Imets F. Jákó... kiadott irodalmi cikkeinek, prózai és verses műveinek jegyzéke“ („Csíkszeredában Györgyjakab Márton gyorssajtóján 1891.“) Sajnos, élete és munkássága további 21 évről nincs ilyen hasznos könyvészeti összefoglalás. Pedig ez alatt is szakadatlanul írt, kutatott és verselt, versekbe foglalva a brevárium, illetőleg a szentek életének nagyrészét. Ezek azonban majdnem mind kéziratban maradtak.

2. Ugyanazon székely község szülőtte volt Éltés Károly is, aki Imets után egy héttel, 1837 nov. 19-én született. Teológiai tanulmányait a bécsi Pazmaneumban, majd pedig az ottani felsőbb papnevelőben (sublimeum, Frintaneum, Augustineum) végezte. A nagynevű Fogarasy püspök fiatalon tanárnak nevezte ki székhelye papnevelő intézetébe s rábízta az

Szövetkezetet létesítettek és székely háziszőltest árulnak a magyar egyetemi hallgatók

Diákgülések meddő vitái helyett — komoly munkát vállal a kisebbségi diák

Cluj. Saját tud. Néhány héttel ezelőtt géppel sokszorosított ismertetést hozott a posta, amelyben egy „Alfa“ elnevezésű alatt alakult szövetkezet kitűnő minőségű székely háziszőltest szöveget kínálta megvételre. Talán minden különösebb figyelem nélkül dobtam volna félre az üzleti reklámot sejtető nyomtatványt, ha történetesen meg nem pillantom a sorok között azt is, hogy a szövetkezet mögött magyar egyetemi hallgatók állanak. A nyomtatványon megadott cím alapján kerestem meg a fiatal szövetkezetet az Avram Jancu-utca 13. szám alatt.

Kicsiny két szobából áll az „Alfa“ helyisége. A két szobában asztalok, mellettük diákok, akik lelkesen magyaráznak egy-egy vevőnek; méltatják áruikat és egyúttal véleményét is nyilvánítanak, kinek melyik szín áll legjobban... Közlebbi felvilágosítás végett az egyik kevésbé elfoglalt diákhoz lépünk, aki készséggel magyarázza el a magyar egyetemi hallgatóknak ezt az újabb és ezúttal a tett mezején megnyilvánuló munkálkodásukat.

— Körülbelül két hónappal ezelőtt, — kezdi informátorunk, — vetődött fel az a gondolat bennünk, hogy az eddig pusztán csak elméleti síkon mozgó egyetemi diákságot a gyakorlati téren is sorompóba állítsuk. Beláttuk, fel kell hagyjunk a sablonos diákgülésekkel, mert körülöttünk zajlik az élet és tetteket kíván nemcsak a türelmes papírra fektetett határozatokot. Így fogamzott meg bennünk a gondolat, hogy szövetkezetet alapítsunk. Kezdeményezésünket siker koronázta, mert két taggal indultunk s jelenleg már kétszáznál több a szövetkezet tagjainak létszáma. Rövid pár hét alatt, úgy hisszük, óriási sikert jelent ez az eredmény.

— Első figyelmünk a székely szőltest, jobban mondva a székely szövetek felé irányult, — folytatja tovább, — mert a Székelyföld minden jelentősebb községében évek óta szőltest ruhászövetet, amely már vetekedik a legkeresettebb kót szövetekkel is. Ezt a cikket vettük

ardeali „Egyház és Iskola“ hetilap szerkesztését is. Utódját is benne látta, benne szerette volna látni. 1869—70-ben kétszer is magával vitte Rómába, a vatikáni nagy zsinatra. Elles ezzel kapcsolatban két könyvet is írt. Egyet a csalatkozhatatlanságról s egy testes (szinte hatszáz oldalas) művet a római útról, Rómáról s a Vatikánról. Miután pár évig státiusi előadó (referens) volt, eluji plébános lett s mint ilyen halt meg fiatalon, 1890 jan. 12-én.

3. 1837 nov. 26-án Rupea Cohalm-ban született ennek a termékeny novembernek harmadik fia: Kovács Ferenc, aki névrokonának, Kovács Antalnak az alapításában, a brasovi román kat. gimnáziumban kezdett tanulmányait Odorheiu folytatta. Teológiát Bécsben tanult. Fiatalon ő is teológiai tanár lett s a Balthyaneum segédkönyvtárosa. 1877—1899-ben Târgu-Muresen volt plébános, majd pápai prelátus is. 1899 július 2-án halt meg. 1868-ban Imets egyik utótlarsa volt Moldva és Havasalföld beutazásakor. Târgu-Muresen apácázárdát létesített, benne leánynevelőintézetet. Az ottani Székely Iparmúzeum létrehozásában is oroszlanrésze volt. Érdekes lesz megemlítenünk, hogy ismeretségben állott Hasdeu-val (1838—1907), a híres román nyelv- és történettudóssal, aki „Istoria Critică a Românilor“ c. terjedelmes műve első kötetét sajtókezü latin ajánlósortok bejegyzésével küldte meg neki.

Íme egy század távlatából az 1837-es október és november jelentősége az ardeali római katolikusok szellemi életében.

mi kezelésbe és ennek a viselésére akarjuk rászoktatni magyar társadalmunkat. Ezzel kettős célt szolgálunk, először is munkát és megélhetést adunk a székely munkásoknak és rávezetjük a magyarságot a szövetkezés nagy fontosságára s ezzel egyidejűleg olyan tartós és kiváló árut adunk, amivel minden tekintetben megelőzhetünk lehetnek.

— Tagjaink között vannak főiskolai tanárok, diákok és tisztviselők, akiknek részvényjegyzéséből már eddig is tekintélyesnek mondható tőkét hoztunk össze, amely lehetővé tette azt, hogy szép és dús választékkal felszerelt raklár rendezhessünk be rövid idő alatt. Jelenleg több mint tíz magyar egyetemi hallgató ügyünkünk van, akik vasszorgalommal járják a várost s tartanak mindenütt szakszerű előadást a szövetkezetek előnyeiről és hasznáról, egyben pedig a székely szőltestek elvitathatatlann előnyeit is ismertetik. Diákjaink nagyon lelkesen dolgoznak, érzik, hogy nemcsak arról van szó, hogy az egyes üzletek után jutalékot kapjanak, vagy arról, hogy a szövetkezet felvirágozzék, hanem arról is, hogy a kint élő székely termékek útát törjenek és ezzel kenyeret adjanak az otthon maradtaknak is...

Vevők jönnek a helyiségbe s érezzük, hogy csak útban vagyunk. Búcsút veszünk a lelkes magyarázótlól s behúzza magunk mögött az ajtót arra a megállapításra jutunk, hogy ez az ifjúság megtalálta a magyarság leghelyesebb útját: nem tart politikai gyűléseket, nem fecsérel el idejét szélsőséges eszmék soha véget nem érő és eredményre nem jutó vitáiba; ehelyett gazdaságilag igyekszik szervezkedni abban a viharban, amely fölötté tombol. Nemcsak illik, hanem kötelességünk is támogatni egyetemi hallgatóink munkálkodását, mert ez a mi fennmaradásunk, további létünk kulosa.

(b. a.)

Litvinov éles vizsgálja a szovjet államrendőrség főnökével

— Stalin a rendőrfőnök mellett —

Párizsból jelentik: A Paris Midi moszkvai jelelése szerint éles vizsály tört ki Litvinov külügyi népbiztos és Jagov, a GPU főnöke között. Litvinov ugyanis kifogásolta azt a tisztogatást, amelyet a GPU külügyi népbiztos és a szovjet diplomáciai körében megkezdett. Litvinov Stalinhoz fordult ebben az ügyben, de Stalin jóváhagyta a GPU eljárását. A GPU most Maiski londoni nagykövét visszahívását követeli. A Kremlemben elégedetlenek Litvinov brüsszeli küldetésével és valószínűnek tartják, hogy a külügyi népbiztos rövidesen megbukik.

A banati Magyar Párt ifjúsága határozatot hozott a Vásárhelyi Találkozóról

Kimondták a keresztény erkölcsöz és a népi nemzeti eszményhez való hűségét

Timisoara. Saját tud. A Magyar Párt timisoarai ifjúsági tagozata már hosszabb idő óta munkálkodik azon, hogy a keresztény erkölcsi- és nemzeti érdekekkel együtt kihangsúlyozza. Az ifjúsági tagozat most egybehívta a magyar ifjúsági egyesületeket, hogy együttesen foglalkozzanak a Targu-Muresen október hó elején lefolyt, úgynevezett „Vásárhelyi Találkozó” határozataival. Az összehívásra kedden este a timisoarai Magyar Házban megjelentek a város magyar katolikus ifjúsági egyesületeinek, továbbá a református ifjúsági egyesületnek a több környékbeli magyarpárti ifjúsági csoportnak a képviselői.

A nagyvonalú értekezletet Péter János, a magyar ifjúsági tagozat elnöke nyitotta meg, majd Dominich László, a tagozat főtitkára adott tájékoztató előadást a vásárhelyi találkozóról. Kiemelte, hogy az ifjúsági kérdések során nemcsak az egyetemi, vagy diplomás ifjúságra kell tekintettel lenni, mert ebből az egyoldalúságból a nép egyetemességére feltétlenül kár származna. Itt van a gazdaiifjúság, az iparos osztály és itt vannak az ifjumunkások, akikkel szeretettel együtt kell tartani. A gazdaiifjúságot betételes gazdálkodásra kell nevelni, az iparos és munkásifjúságot pedig támogatni a kiuzsorázás elleni harcban.

A főtitkár határozati javaslatot is terjesztett elő, melynek három pontja volt. Az első azt hangsúlyozta, hogy a banati ifjúsági találkozó két alapvető kíván szem előtt tartani: a keresztény erkölcsöt és a népi nemzeti eszményt. Kizárólag csak ezeken az alapokon kíván népe érdekében dolgozni. „Különböző nemzetközi eszmearamlatoknak a fenti alapelvekbe való belemagyarázását nem fogadja el.

A határozati javaslat más két pontja a felekezeti, osztálybeli és társadalmi ellentétek kiküszöbölésére vonatkozik, továbbá arra, hogy a banati ifjúság az elmondott értelemben fogja fel és hajtja végre a „Vásárhelyi Találkozó” határozatait.

A határozati javaslathoz elsőnek a Magyar Párt banati tagozatának főtitkára szólott hozzá. Majd Fodor József hittanár, az egyházmegye katolikus magyar ifjúságának vezetője nyilatkozott, huszonhat egyesület nevében, továbbá Debreczeni István református lelkész a református ifjúság nevében. Mindnyájan elfogadták a határozati javaslatot.

F. Endrődy László S. J.

P. Petit hajója

c. könyvnek első részében P. Petit S. J. csupa érdekes epizódokból szőtt életrajzát a lja, a másik részében pedig egy teljes részletes lelkigyakorlatot közöl, amelyet P. Petit tartott. E lelkigyakorlat páratlanul ötletes és eredeti feldolgozás. Egyszerű közvetlen az ars Szent lélekmelegítő varázsa érződik — a bensőséges kegyelmi élet kiáradása.

Ara 90 lei és portó.

Rapható könyvosztályunknál.

Hamar! CADUM kenőcsöt

Ha különböző, különböző bőrbetegségekben szenved, ha pattanásai, karcolásai vannak, ha rovarok csípték meg és fél infekciótól, ne veszítsen időt! Használjon azonnal Cadum-kenőcsöt! Már másnap jelentős javulást fog észlelni. Enyhítésre, gyógyításra semmi sem jobb a Cadum-kenőcsőnél. Amennyire olcsó! Jó, ha állandóan kéznél van.

KÉRJEN CSAKIS VALÓDI CADUM-KENŐCSÖT!

A Római Katolikus Egyházmegyei Tanács 1937-ik évi rendes közgyűlése

Változás az előadói székben. — Kegyeletnyilvánítások a mult iránt. — Az egyházmegyei önkormányzatnak és egyéb jogoknak a védelme. — Iskolai ügyek és választások

Clujról jelentik: Az ardeali római katolikus többszázéves multú önkormányzati testületének, az úgynevezett „Erdélyi Katolikus Státus”-nak a konkordátumban elismert jogutóda a mostani Római Katolikus Egyházmegyei Tanács. Ez a nagyjelentőségű szervezet itt november 18-án tartotta meg éves közgyűlését. A közgyűlés-megnyitó püspöki beszédét lapunk vezető helyén közöltük.

A püspöki megnyitó után Gyárfás Elemér szenátor, világi elnök emelkedett szólásra és javasolta, hogy a közgyűlés küldjön üdvözlő látványt. Öfel-sége II. Károly királynak, Cassulo András pápai nunciusnak, Mailáth püspöknek, Tata-rescu miniszterelnöknek, Ciszár érseknek és

Beleg Miklósnak, akinek egyben gyógyulást is kívánnak.

Ezután Vorbuchner püspök emelkedett szó-lásra és bejelentette, hogy az elmúlt évben elhunyt öt kiváló katolikus férfi: dr. Hirschler József plébános prelátus, Karda Mihály, Páhl Albert, dr. Kerner Mihály és Solyom Géza. Az elhunytak emlékének felállással hódoltak a közgyűlés résztvevői.

Az igazoló bizottság nevében dr. Papp János bejelentette, hogy összesen 182 megnevítet küldtek ki, még pedig 68 egyházi és 114 világi személyiség részére. Ezek közül eddig 46 egyházi és 56 világi jelentette be részvételét. A többiek részben kimentették magukat.

Balázs András lemond az Egyházmegyei Tanács előadói tisztségéről. Dr. Boga Alajos az új előadó

Vorbuchner püspök a jegyzőkönyvek hitelesítésére felkérte Matskásy Pált, dr. Jelen Gyulát, dr. Biró Vencelt, Széllyes Dénesét és György Lajost. Ezután sor került a jelentésben foglalt első és második fejezetek ismertetésére, melyeket az egyes előkészítő bizottságok előadói, dr. Bartha Ignác, dr. Papp János és Xantus János olvastak fel. Az egyes pontokhoz történt hozzászólások után Xantus János kérte, hogy a nagygyűlés jegyzőkönyvileg fejezze ki köszönetét a betegsége miatt az előadó tisztségétől megváltó dr. Balázs András prelátus-kanonoknak. Utána dr. Balázs András, az Egyházmegyei Tanács előadója meghatott hangon olvasta föl lemondását bejelentő beszédét. Köszönetet mondott az Egyházmegyei Tanácsnak az iránta tanúsított bizalomért. Ismertette azt a küzdelmet, melyet 1920 óta, tehát megválasztása óta ő és az egyház folytatott. Reményét fejezte ki, hogy rövidesen sikerülni fog az itt élő népek között a lelki harmóniát megteremtési a megindult magyar-román tárgyalások eredményeképpen.

Inczédi-Joksmán Ödön indítványozta, hogy a közgyűlés fejezze ki legmélyebb sajnálatát dr. Balázs András pápai prelátus távozása felett, egyben pedig jegyzőkönyvileg fejezze ki meleg köszönetét tisztelettel és tisztelettel járható munkásságáért.

Gyárfás Elemér dr. javaslatot tett az így megüresedett állás betöltésére. Bejelentette, hogy évközben már dr. Boga Alajos kanonokot bízták meg ennek a tisztségnek ellátásával, ezért kéri, hogy válasszák őt meg a megüresedett referensi állásba. A közgyűlés dr. Boga Alajost közfelkiállással meg is választotta.

Ezután dr. Boga Alajos tartotta meg székfoglalóját. Köszönetet mondott a közgyűlés bizalmáért és reményét fejezte ki, hogy ennek az iránta előlegezett bizalomnak minden tekintetben meg is fog felelni, még a mai megnehezült viszonyok között is.

BARÓ SZENTKERESZTHY BÉLA LE-MONDÁSA. EMLÉKEZÉSE A MULTBELI ÉRDEMEKRE.

Dr. Bartha Ignác ügyvéd báró Szentkereszthy Béla igazgatósági tanács tag lemondását jelentette be. A közgyűlés a lemondást csak azzal a kikötéssel fogadta el, hogy Szentkereszthy Béla tisztségét nem töltik be és kiváló szaktudását időnként továbbra is igénybe veszik. Jaross Béla targumuresi apát-prelátus indítványozta, hogy Kováts Ferencnek, a targumuresi katolikus zárda megalapítójának emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvileg örökítse meg.

Ezután Bitay Árpád szólalt fel és történelmi visszapillantásában Eltes Károly és Imets Fülöp Jákó emlékének jegyzőkönyvben való megörökítését kérte, mert mindkét férfiú igen sokat tett a transylvániai katolikus egyházért.

Vita az Egyházmegyei Tanács önkormányzati jogáról

A közigazgatási kérdések tárgyalásánál nagy érdeklődést keltett az a vita, mely dr. Fejér Gerő kanonok és dr. Gyárfás Elemér világi elnök között folyt le az Egyházmegyei Tanács működéséről. Dr. Fejér Gerő megállapította, hogy az Egyházmegyei Tanács átruházott püspöki hatáskörben működik, tehát minden jogot gyakorolhat, melyet a püspök reá ruházott.

Fölveti azonban a kérdést, hogy vajon tényleg gyakorolja-e kellőképpen ezeket a jogokat az Egyházmegyei Tanács? Vajon alkalma van-e minden esetben, ahol szükséges, a tanácsadás jogával élni. Egy adomát elevenít fel ezzel a kérdéssel kapcsolatban. Elmondja, hogy amikor megboldogult bátyját, Fejér Antalt királyi tanácsossá nevezték ki, egyik barátja ilyenformán

fejezte ki neki jókívánságait: „Addig élj, míg a király tanácsot fog kérni tőled”. (Óriási derűltség).

Gyárfás Elemér dr azonnal válaszolt dr Fejér Gerő kanonok kérdésére. Megállapította, hogy a történelem folyamán olyan önkormányzata a régi Statusnak sem volt, hogy azt a püspök s az egyházmegyei hatóságok ellen szegzhette volna olyan kérdésben, mely kizárólag a püspökre tartozik. Olyan hatásköre pedig, hogy a saját körében a saját fiainak javára önkormányzatot gyakorolhasson: mindig volt. Etekintetben tehát nincs semmi változás, mert hiszen olyan hatáskörre, hogy azt az egyházmegye feje ellen lehessen fordítani, nem volt és nincs is szükség soha. Felemlítette még Gyárfás Elemér azt is, hogy

az önkormányzatok szellemét illetően sohasem az írott szavak, hanem mindig a szellem a fontos, mely azt áthatja. Rámutat például az angol parlamenti szokásokra, melyek forma szerint semmi

jogot nem adnak a parlamentnek, de a valóságban nincs a világnak olyan parlamentje, melynek súlyosabb s komolyabb jogai lennének,

mint éppen az angol parlamentnek. Ezzel szemben vannak országok, ahol az alkotmány igen világos jogokat biztosít a parlamentnek, a gyakorlat azonban éppen az ellenkező képet mutatja.

SZOLIDARITÁS AZ EGYHÁZMEGYE JOGAI ÉS VAGYONA VÉDELMEÉRE

A jogi kérdéseknél Hinleder-Fels Ákos odorheui kiküldött szólalt fel. Felsorolja azokat a támadásokat, amelyeket bizonyos oldalról az egyházmegye vagyona és jogai ellen intéztek. Ebből az alkalomból szükségesnek találja hangsúlyozni azt a szolidaritást, amelyet az Egyházmegyei Tanács minden tagja a püspök személye iránt érez és azt indítványozta, hogy ennek az együttérzésnek a közgyűlés jegyzőkönyvében adjon kifejezést úgy a püspök, mint a világi elnök személye iránt, akik páratlan szorgalommal, bátorsággal és szívóssággal képviselik minden támadással szemben az Egyházmegyei Tanács érdekeit.

népek rabságban tartásáért harcoljon. Amit szenvedélyes elfogultságok közt alkottak, azt megfontolásokkal kell enyhíteni. A Népszövetség merev szervezését is a népek életéhez alkalmazkodóbbá kell tenni.

Lord Plymouth külügyi államtitkár a kormány nevében kijelentette, hogy az utóbbi időben gyakran törnek ki sürgős intézkedést követelő kívánságok. Ezek elintézését nem szabad késleltetni, mert tágabbkörű tárgyalásokra van kilátás.

— Politikánk elsőrendű célja — mondotta — mindig a világ összes nehézségeinek általános elintézése. A talajt azonban gondosan elő kell készíteni és meg kell győződni arról, hogy valamennyi fél hozzájárul-e a javasolt intézkedésekhez. Külpolitikánk alapja továbbra is a Népszövetség és teljes mértékben vállaljuk a népszövetségi tagságból folyó minden kötelezettségünket.

Lord Halifaxot lelkesen éljenzik Berlinben

Berlinből jelentik: Lord Halifax berlini tartózkodásának szerdai első napján még nem folytatott politikai tárgyalásokat. Délben Neurath birodalmi külügyminiszternél villásreggelizett. A reggelinek azonban csak udvariassági jellege volt és politikai megbeszélésekre nem került sor. Délután Lord Halifax több, mint másfél órát töltött a vadászkiállításon, ahol Göring porosz miniszterelnök nevében Scherping fővadászmester üdvözölte és kalauzolta. A vadászkiállítást látogató közönség felismerte Lord Halifax-t és lelkesen megéljenzte.

Csütörtök délelőtt Lord Halifax ismét meglátogatta a vadászkiállítást. Délután Neurath külügyminiszterrel együtt Münchenbe utazik, onnan pedig Obersalzbergbe megy Hitlerhez. Innen pénteken este tér vissza Berlinbe és szombaton vadászaton vesz részt Göringgel. Berlini tartózkodása alatt Lord Halifax alkalmat talál arra is, hogy megbeszélést folytasson Göring porosz miniszterelnökkel és Blomberg birodalmi hadügyminiszterrel.

Berlinből jelentik: Hitler kancellár lapja, a „Völkischer Beobachter” Lord Halifax látogatásával kapcsolatban a következőket írja:

— Az angol közvélemény tudja, hogy ezt a látogatást német részről barátságos érzelmeikkel fogadják. Mi is tudjuk, hogy az angol nép széles tömegei szívesen üdvözlik ezt az érintkezést, mely a két ország között ezzel a látogatással megindult.

P. Jánossy Béla ünneplése harmincéves írói jubileumán Nagy sikert aratott a Pozsonyi kaland című vígjátéka

Cluj. Saját tud. Szerdán este a Magyar Színházban diszlocádás keretében ünnepelték P. Jánossy Bélát, a Status titkárát, 30 éves írói jubileuma alkalmából. A színpadon az előadás megkezdése előtt dr Gyula J. Farkas, az Erdélyi Irodalmi Társaság tiszteletbeli elnöke üdvözölte az ünnepeltet. P. Jánossy Béla meghatottan válaszolt az üdvözlésre és meleg, köszönő szavak kíséretében vette át a közönség ajándékát, egy gyönyörű porcellánszobrot, mely felfelé ívelő sást ábrázol. Ezután a színtársulat P. Jánossy Béla „Pozsonyi kaland” című vígjátékát mutatta be, mely Mátyás király korából elevenít fel egy kedves epizódot. A Magyar Színház kitűnő előadásban hozta ki a darabot. Nagy sikere volt Erényi Böskének, aki a pozsonyi főispán erkölcsös feleségét alakította igen hatásosan. Jóízű humorral játszott Hartmann Jolán és feltűnést keltett rövid epizódszerepében Czoppán Flóri. A férfiak közül Mészáros Bélát, Nagy Istvánt, Csóka Józsefet és Tóth Eleket kell kiemelnünk. Felvonások között a közönség lelkesen ünnepelte a kitűnő szerzőt és szereplőket.

Az egyetemi alap jövedelmét szegény lelkészek és iskolák támogatására kívánják fordítani

A Fogarassy Mihály-alp kérdésével kapcsolatban ismét Fejér Gerő dr kanonok szólt fel. Emlékeztetett az alapítvány eredeti rendeltetésére. Az alapítványt az alapító püspök azzal a céllal tette, hogy annak kamatait föl kell szaporítani addig, míg abból Alba-Iulia egy katolikus egyetem építése és fenntartása lehetővé válik. Abban az esetben, ha bármely körülmény ez az alapítást és fenntartást lehetetlenné teszi, arról intézkedik az alapító, hogy az alapítvány jövedelmét részint szegény parochiák támogatására, részint iskolák és szegény tanulók segélyezésére kell fordítani. Ennek kimondását kéri, hogy az adott körülmények között katolikus egyetem alapítása nemcsak azért nem lehetséges, mert az alapítvány vagyona ottól merésze áll, hanem azért sem, mert a mai körülmények között ilyen tervről beszélni sem lehet. Eppen ezért szükségesnek találja az alapító második szándékának érvényesítését és az alapítvány kamatainak az ott felsorolt célokra való fordítását.

A SZÁSZREGÉNI KATOLIKUS KÖZÉPISKOLA TÁMOGATÁSA

Dr Vékony Gyula felhívta az Egyházmegyei Tanács figyelmét arra a fontos szerepre, melyet a szászregéni gimnázium végez. Ebben a városban régen a magyar iparosok le sem telepedhettek, mert arra a szászok kezében lévő céhek nem adtak alkalmat. Az iparosok többsége Reinchenben katolikus magyar és ennek köréből az említett középiskola 40-nél több olyan újít nevelt már, akik felemelkedtek az intellektuális közép- és felső osztályba és ott hívtákukat betöltötték. A regéni magyar katolikus lakosság mindent megtehet az iskola fennállása érdekében, de a maga

erejéből nem képes arra és ma az a helyzet, hogy az iskola 7 tanára csak nagy áldozatokkal, szinte apostolként végzi kötelességét csekély anyagi ellenszolgáltatás mellett. Kéri az Egyházmegyei Tanácsot, gondoljon erre az iskolára és amennyiben teheti, adja meg neki azt a támogatást, amelyet régebben élvezett.

A DÖNTÉS A PÜSPÖKÉ

Dr Boga Alajos referens válaszolt a két felszólalásra. Fejér Gerő kanonok indítványát magáévá tette azzal a megjegyzéssel, hogy az alapítvány vagyonának elköltéséről szó sem lehet, csupán a jövedelméről. Az alapítványnak ezt a mobilizálását már tárgyalta az igazgatótanács. Erre vonatkozólag már lépések is történtek. A döntés joga azonban a püspöké, mivel az alapító fogarassy püspök ezt a jogot utódjaira ruházta át. Dr Vékony Gyula indítványával kapcsolatban megjegyzi, hogy a regéni iskola támogatását szükségesnek tartja és a Fogarassy-alap jövedelmének mobilizálása erre alkalmas is fog adni.

Ezzel az Egyházmegyei Tanács délelőtti ülése véget is ért. A tanácskozást délután 4 órakor folytatják az iskola-ügyekkel. Délután lesz az Egyházmegyei Tanács igazgatótanácsának újjáalakítása: három egyházi és öt világi tagot kell választani.

A délelőtti gyűlés az Urangyala imádság elmondásával ért véget.

Nagyobb külügyi vita az angol főrendiházban

Aggoda mak a nemzetközi helyzet fokozódó rosszabbodása miatt. — Plymouth külügyi államtitkár megnyugtató felszólalása

Londonból jelentik: A lordok házában külügyi vitáját lord Courtwood nagy beszéddel nyitotta meg. Megállapította, hogy egész Anglia mélyeséges aggodalommal szemléli a nemzetközi helyzet fokozatos rosszabbodását és támogatja a kormánynak azt a törekvését, amelynek célja Anglia megerősítése és a nemzetközi válság megoldása. Kéri a kormányt, hogy tegyen olyan nyilatkozatot, hogy az egyes nemzetek panaszainak és sérelmeinek a Népszövetség és a Briand-Kellog egyezmény keretein belül orvoslását kívánja. Megállapította, hogy a Berlinit, Rómát és Tokiót összekötő szoros kapcsolatok egységes nemzetközi megoldást követelnek s ebben az irányban sokat vár Halifax lord berlini látogatásától. Megállapította, hogy Németország gyarmati követelése körül kialakult vitát nem lehet elméleti uton megoldani. Oroszországgal kapcsolatban kijelentette, hogy a szovjet súlyos hibát követ el akkor, amikor határain kívül a Népszövetséggel versengő politikát folytat. A Németországgal szomszédos államok

német kisebbségeiről beszélve azt ajánlotta, hogy ebben az ügyben olyan államokra bízák a közvetítő szerepét, akik teljesen távol állanak a versaillesi szerződéstől.

Lord Shnell, a munkáspárti ellenzék vezető hangoztatta, hogy a nemzetközi bajok legfőképpen amiatt halmozódtak fel, mert a vezető nemzeteknek — köztük Angliának — nincs meg a kellő bátorsága.

Lord Samuel (ellenzéki szabadelvű) sürgette a német gyarmati követelések jóindulatu megvizsgálását. Fontosnak mondotta, hogy Oroszország szüntesse be heavatkozását más népek ügyeibe. Ez Németországot is lecsillapítaná. Ezt követné a leszerelés. A Népszövetség alapokmányát el kell választani a békeszerződésektől és törölni kell a háborús bűnösség szakaszt.

Lord Rankellour (konzervatív) kifejtette, hogy a tett ígéretnek

nem kötelezik Angliát arra, hogy más

A kormányválság — közvetlen közelből nézve

— Amik kimaradtak az újságcikkekből —

Bucuresti, november hó.

Majdnem négy év múlt el, hogy a sajtó képviselőinek nem kellett a királyi palota vasrácsos kapuja előtt ácsorogva lesniük a kormányválság fordulatait. S most napokon át megint szinte ott laktunk a Károly király-téren és a jelek szerint még egy héttig ott kell, hogy ázzunk a meg-meginduló őszi esőben s az átlató novemberi szélben dideregve.

Lesbenállnak a riporterek

Nem az eső és a szél a dologban a legkellémtlenebb. Hanem az, hogy ez a lesbenállás, amit az újságírói akasztófahumor a haza ügyei fölött való örökösnek nevez, sokat veszített régi kedélyességéből. Négy évvel ezelőtt még állt a királyi palota régi, kisszerű bal szárnya, amelynek bejárata egész közel esett az udvar külső kapujához, ahol a sajtó képviselői alkalmi örökösöket berendezték. Innen még az esti órákban is minden megerőtletés nélkül szemmel lehetett tartani a királyi kihallgatásra érkezőket s az onnan távozókat. Még akkor is könnyű feladat volt ez, ha az időjárás mostohasága bekényszerítette az embert a szemben lévő cukrászdába s csak annak üvegablakain át kémlelt ki a „döntő pillanatok” várásában. Ma már nem létezik ez az elegáns kis cukrászda, mint ahogy sok édesség nincs meg ma már, ami

négy évvel ezelőtt megvolt s a királyi palota régi szárnya, a fejedelmi korszak e palinás emléke csakány alá került, sőt azóta kinőttek a helyén az új palota síma falai is. Az uralkodó dolgozószobája pedig a palotának közben már belvilágában is teljesen elkészült közép épület-részébe került át, az udvar mélyén lévő bejárattal, amely elé szinte észrevétlenül, az utcáról a szemek sugara számára is megközelíthetetlenül gördülnek be előkelő utasaikkal a gépkocsik. A kúnt ácsorgó újságírók között állandó a kérdezősködés:

— Kit jött?... Ki van bent?... Láttad mikor bement? Láttad mikor kijött?

Régen, a gyakori kormányválság olyan ott-honossá tett minket a palota udvarán, hogy senki se akadt fenn rajta, ha behatoltunk egészen az épület bejáratáig s nem egyszer már a gépkocsibaszállás előtt, a lépcsőn, nyilatkozattételre bírtuk a miniszterelnökségről lemondott vagy a kormányalakítással megbízott államférfiút.

Most?... Az újságíróhad kint a kapu előtt, az utcán kíséri meg feltartóztatni a kihallgatásról távozó gépkocsiját, amely az audiencia kedvezőtlen vagy kissé kedvezőbb eredményeihez képest gyorsabb vagy mérsékeltébb iramban robog bele a sajtó képviselőibe, életveszélyessé téve hivatásuk teljesítését...

Mihalache újságírókat gázol...

Pénteken este általános megütközést váltott ki, mikor Mihalache második kihallgatásáról kijövet úgy behajtatott az újságírók tömegébe, hogy egyikük könnyebb sérüléseket is szenvedett.

A felbőszült kedélyek ilyen kijelentésekre ragadtatták magukat:

— Persze!... A nagy demokrata!... Hiába, meglátszik rajta, hogy nem volt gyerek-szobájával... Bezzeg Mironescu, ez az igaz-vegy nagyról egészen másképp járt el... Civilizált ember!... Megállította gépkocsiját a kopott felöltőkben fagyoskodó riporterek között s kedvesen, egy jószágos öregúr bájoságával elmondta nekik, amit elmondhatott. Nem kellett a „fiúk”-nak gépkocsin üldözöbe venniük őt egészen a lakásáig, hogy néhány szót kiszéjének belőle!... Most tűnik ki, hogy milyen őszinte a nagy parasztlevelel a demokrácia...

De azóta, hogy részletek szivárogtak ki a pénteki kihallgatás lefolyásáról, mindenki megbocsátott Mihalachenak. Rászolgált volna szégyen a megengesztelődésre akkor is, ha a palotából kijövet történetesen elgázolt volna valakit. Mert sok öröme nem telhetett ebben a kihallgatásban. Az uralkodó félremagyarázhatatlan ellenérzést mutatott a nemzeti parasztpárttal szemben, pedig a Mihalache által javasolt kormánylistán Maniu nem is szerepelt. Négy hónapig a nemzeti parasztpárti politikai helyzetben sem akart a király s azonkívül három miniszterium jelentéges vezetőinek helyénmaradását határozottan megkívánta. És mikor Mihalache az ő ismeri világos logikájával és természetes ékesszólásával ki akarta fejteni álláspontját, az uralkodó félbeszakította a kihallgatást. Fáradt volt. Majd holnap.

Gerely Jolán:

Hivatás vagy robot

(A dolgozó leány)

Ara 110 lei és portó.

Kapnató könyvosztályunkban

Es másnap végérvényesen és határozottan megkapta Mihalache a sine qua non feltétellel, a Vaidával való együttműködés feltételével való megbízást, ami a nemzeti parasztpárt elejtésével volt egyértelmű.

Ekkor, szombaton este már maguk jószántából nyitottak utat az újságírók Mihalache kiródogó gépkocsijának a palota kapujában.

Vigyázatok, nehogy elgázoljon bennünket, — figyelmeztették egymást. — Bizonyára minden oka megvan, hogy jökedve ne legyen...

S félóra múlva kiderült, hogy a nemzeti parasztpárt minden optimizmusa, amivel az utóbbi időben táplálták magukat, a sajtót és a közvéleményt, teljességgel alaptalan volt.

Tatarescu titokzatos feltűnései...

Ahogy ott ácsorogtunk a palota előtt, hirtelen szél kerekedett és valóságos vihar szántott végig a Calea Victoriei. Ugyanebben a pillanatban gépkocsi kanyarodott be a palota udvarára.

— Ez csak Goga lehet! — A farsangi forradalmár! — tréjálózta az újságírók. — Orkánt kavar fel érkezésével.

De nem ő volt, hanem Tatarescu, aki időnként titokzatosan, komolyan, egy kísértet következettségével, a minden fejleményt előre tudás, bizonyossággal, határozott, aróhelt katonás mozdulatokkal megjelent a palotánál, hogy aztán méltóságteljesen, de feltartóztatlanul gördülő autóban, mely hallgatásra összeszorított ajkakkal távozzék onnan.

Minden megjelenésénél és minden távozá-

Nincs cujka, — nincs interjú!

Hétfőn délelőtti azt hittük már, hogy a palota előtt újabb esemény nem várható, mert a további fejlemények érdekessége egyelőre Tatarescunak a király által megkívánt „szélesebb politikai alap” kiépítését célzó tárgyalásaira tevődött át. Azért meglepetésszerűen hatott, hogy hétfőn délelőtti Vaida Sándor ismét kihallgatáson jelent meg a királynál, újabb audienciák sorát nyitva meg ezzel.

A közvetlenség és jótéség, amellyel Vaida engedte, hogy háromnegyed kettő tájban meg-

inkább ostobaság, mert nem használ. Ellenkezőleg, a fájdalmak gyengítik ellenállóképességünket, csökkentik életenergiánkat és sorvasztják testünket. Ezekből a megfontolásokból következik az a hihetetlen kedveltség, melynek a minden tájfalmat azonnal megszüntető

ALGOCRATINE

az egész világon örvend. Ischias és köszvény, czúz és neuralgiák okozta fájdalmat, fogfájást, menstruációs fájdalmakat, hűléses bajokat Algocratine azonnal megszüntet. Algocratine praeventiv szer és gyógyszer, megelőzi a betegséget és gyógyít.

Gyógyszertárakban és drogériákban kapható

sánál kétséget kizárólag érezni lehetett, hogy ő marad a jövő embere.

A végkifejlet...

Vasárnap már megcsappant az izgalom a palota előtt ácsorgók között. A végkifejlet: Mihalache félreállása és Tatarescu új megbízatása köztudomású volt, még mielőtt a nemzeti parasztpárti vezére és később az új miniszterelnök elhagyták volna a palotát és megtették volna ismert nyilatkozataikat.

Mindenki a nemzeti parasztpárt katasztrófájáról beszélt.

— És mi, — vallották be más időkben csatlakoztatlanul biztos értesülésű politikai riporterek — és mi heteken, hónapokon át a legvadabb kombinációkkal élettük olvasóinkat, amikor a Mihalacheék bukásának nyilvánvalónak kellett volna lennie előttünk.

— Szegények, — mondták őszinte részvétellel még a liberális árnnyalatú lapok tudósítói is. — Pedig már hogy eltervezték a hatalomrajutás legapróbb részleteit... Nemcsak hogy a miniszteri, alminiszteri és államtitkári, no meg a parlamentári és a vármegyei prefektusi szerepek voltak már mind kiosztva, hanem megvolt a helye az utolsó kabinetfőnököcskének, sőt azoknak a gondtalan haszonélvezőknek is, akik, mint a kormány emberei, az egyes vállalatoknál minden munkateljesítés nélkül kerülnek a fizetések létszámába busás javadalmazásokkal... S mindez most kútba esett... Az ember nem érti, hogy egy ilyen nagy pártnak ne legyen meg a módja ahhoz, hogy jobban informálódjék.

Mire a demokrata színezetű lapok munkatársai, akik az ország közéletében mindig a mélyüket érintő veszteséget is jelent Mihalache elejtése, komoran jegyezték meg:

— Valljuk be, hogy egész idő alatt senki se tudott semmit. Még vezető liberális körök sem. Talán az egy Tatarescu kivételével...

állítsák az újságírók a palota udvaráról kiródogó gépkocsiját, ahogy szóba állt és tréfálkozott velük s ahogy a nyilatkozat megtagadását egyszerűen korgó gyomrára és valami jóföte cujka hiányára magyarázta — az száz százalékosan az elpusztíthatatlan humorú Vaida Sándor is.

... Függellenül attól, hogy audienciáról kijövet oka is lehetett a jó hangulatra.

G. b.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés feljuttatási helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 8
 ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Heltűlűű: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 leu.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felolősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Észérteket nem örnűnk meg és nem adunk vissza. Csekk válaszbelőleges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt légáramlás, egyes helyeken eső, havas eső, a magas hegyeken hó. A hőmérséklet kissé emelkedik.

* Ügyvédi hír. Mayr Tihámér ügyvéd, irodáját, Oradea, Petőfi-utca 10. sz. alatt megnyitotta.

Öreg-Kolping találkozó. A cluj-i Kolping Legényegylet Str. Baronei Pop 3 szám alatti helyiségében 1937 november 21-én, vasárnap este 8 órakor Öreg-Kolping fiúk találkozóját rendezi meg, társasvacsora keretében. E találkozóra külön meghívóval hívta meg az egyesület vezetősége mindazokat, akik az elmúlt 10 esztendő alatt az egyesületnek tagjai voltak és mindazokat a pártoló tagokat, akik az egyesület előhaladását szívőkön viselték. A találkozás célja, hogy a régi tagok életében új életre kelte az együvértartozás szellemét, erejét és hogy a találkozás előkészítője legyen az egyesület 10 éves lennállását megünnepeleendő jubileumának. Az egyesület vezetősége ezuton is felkéri mindazokat, akik 1927 óta az egyesületnek tagjai voltak és akikhez a külön meghívó lakásváltozások miatt, vagy a városról való távozásuk miatt nem juthatott el, hogy ne vegyék és ne érezzék magukat meg nem hívatottnak, hanem jelentsek be jövéteüket és részvételüket legkésőbb nov. 19-ig, pénteken este 11 óráig az egyesület dékánjánál, illetve vezetőségénél. A jelentkezést az esti órákban minden nap elfogadja az egyesület vezetősége. Nov. 19-ike utáni jelentkezéseket nem vehetünk figyelembe. Bálint József igazgató.

LÁSZLÓ FÜLÖP NAGYBETEG. Londonból jelentik: László Fülöp, a kiváló magyar író, művész beteg fekszik londoni palotájában. A beteg mellé hívták lord Dawston udvari orvost. A „Daily Telegraph” szerint László Fülöp szívrohamot kapott.

Felavatták a ciuc-tomești új községházát. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Tomești három ezer lakosu feliculi nagy széke y közeg. Lakosai a mai katolikusok. A lakosság áldozatkészségéből új, modern községházat építettek a község vezetői. Felavatására vasárnap került sor. Természetesen kiutazott a községbe dr. Ojetea Valér megyefőnök, több román képviselő és társadalmi előkeéség. Meglepte azonban a lakosságot az a körülmény, hogy a széke y katolikusok pénzéből épült községházat kizárólag csak a görögkeleti vallás szertartásai szerint avatták fel. Borcan Ioan mercurea-ciuci görögkeleti lelkész végezte a szertartást, Bálint Vilmos plébánost a szertartás elvégzésére nem hívták meg. Különben ugyanez körűben Bálint plébános a görögkeleti lelkész vezetésén állami iskolát építettek a katolikus széke y szűlők. A felavatásnál ugyancsak Borcan Nicolae mercurea-ciuci görögkeleti lelkész végezte a szertartást, ami ellen Alexandru Ioan görög katolikus lelkész tiltakozott. Az iskolaszék és a fel-szentelési ünnepeket rendező bizottság ez alkalommal is mellőzte a római katolikus szertartás szerinti megáldás elvégzését, ami ugyancsak rossz érzést váltott ki a lakosságban hisz az állami iskolát látogató gyermekek egytől-egyig római katolikusok és széke yek.

Nyomora fölötti elkeseredésében öngyilkosságot követett el egy matróna. Oradea. Saját tud. Megrendítő öngyilkosság történt tegnap a Iancu Floudore út 3 számú házban. Boni Lajosné 78 éves asszony zsirosszódával megmérgezte magát. Mire az öngyilkos matrónára a házbeliék rátaláltak, már halott volt. Övegy Boni Lajosné nem hagyott hátra bucsulevet, de a szomszédok vallomásából kiderült, hogy a szerencsétlen asszony nagy nyomora fölötti elkeseredésében követte el tettét.

Zürichi zárlat, Párizs 14.68, London 21.60 háromnegyed, Newyork 432 egynyelcad, Brüsszel 73.52 fél, Milánó 22.75, Amszterdam 239.55, Berlin 174.50, Bécs — schilling 79.45, Prága 15.18, Varsó 81.90, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Köröznek egy Nansen utlevéllel utazó tolvaj szakácsnőt. Brasov. Saját tud. Csillag József itteni lakos tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy Bogdanova Mária nevű szakácsnője háromnapi szolgálat után 25 ezer lei értékű éksze-reivel együtt eltűnt. A feljelentés szerint a tolvaj szakácsnő a jugoszláviai Szabadkáról származik és 9697 számú Nansen-utlevéllel jött Romániába. Két leánygyermek van, az egyik 5, a másik 14 éves, akiket az anyjuk minden szolgálati helyére magával visz. A rendőrség megállapította, hogy Bogdanova Mária nem ez az első lopása. Bucurestiben és Turdan szintén meglőpta munkaadóit, majd megszökött.

Tíz éves a brasovi Legényegylet. Saját tud. A Katolikus Népszövetség brasovi legényegylete vasárnap ünnepelte meg alapításának tizedik évfordulóját. Ez alkalommal műkedvelő gardája előadást rendez a Redoutban. Színre kerül Mikszáth Kálmán „A vén gazember” című vígjátéka, Harsányi Zsolt feldolgozásában.

Egyezerötszáz köbméter tüzfát ajándékozott Tulgheş község a görög katolikus egyháznak. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Tulgheş község tanácsa hónapokkal ezelőtt egyezerötszáz köbméter tüzfát szavazott meg a görög katolikus egyház céljaira. A sok adóssággal és anyagi terhekkel küzdő község lakossága nem nyugodott bele az ajándékozásba és Creangă Ioan és társai útján megfellebbezte a határozatot. A cluj-i közigazgatási bíróság a napokban tárgyalta az ügyet és a tellebbezést elutasította.

Hűlés torokfájás influenza. **DIANA** sórsórszesz öblögetésre, borogatásra

Véres éjszakai merényletek Brasovban. Brasov. Saját tud. Ismeretlen tettesek az elmúlt éjszaka a külváros egyik utcáján megtámadták és kirabolták Köpö Mihály itteni bérkocsist, akit súlyos sérülésekkel szállítottak a kózkórházba. Ugyancsak éjszakai támadás szenvedő hőse volt Lipcei Petru gépkocsivezető, akit Vartan Miklós és Notra Constantin vertek meg — bosszúból. Lipceit a kórházba szállították, míg támadóit a rendőrség őrizetbe vette.

Megnyílt a cartai gazdasági tanfolyam is. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Carta nagy feliculi községben hétfőn, 15-én nyílt meg az EGE rendezésében férfiak részére a kéthetes gazdasági tanfolyam. A tanfolyamot az ujonnan épült közművelődési házban tartják és az érdeklődés olyan nagy, hogy az engedélyezett létsámon felül is sokan jelentkeztek. A tanfolyam megnyitáson résztvett Mikó László földbirtokos, az EGE felügyelője, Fodor Pál mérnök, Sass Antal esperestanfolygató és több lelkes szövetkezeti ember. Előadók: gróf Bethlen Gábor, Szőke Mihály, Hajdó Ödön és Angi Balázs. Vizsgára e hó 28-án kerül sor, melyre az EGE központjából is kiküldöttek jönnek le. Utána, november 29-én Plaeşii ugránban a gazdasági tanfolyam résztvevőit szintén ugyanezekkel az előadókkal kéthetes tanfolyam, majd a tavasz folyamán Ditrău községben. Itt említjük meg, hogy az EGE rendezésében Ciucsumuleum tartott hathetes női gazdasági tanfolyam is november 28-án tartja vizsgáját. Utána tervbe van véve Mercurea-Ciuc-on egy másik női gazdasági tanfolyam rendezése s azt követőleg pedig újabb női tanfolyam ugyancsak Sunuleu községben. Csodálatos, milyen lelkesedéssel kapcsolja fel a női közönség ezeket a tanfolyamokat. Ebből lehet következtetni arra, hogy az EGE kitűnő szervezetségével igazán új életet visz be a széke ylakta vidékek gazdasági vérkeringésébe.

HÁROMSZÁZEZER LEIES CSALÁSSAL VADOLNAK EGY PÉNZÜGYI TISZTVISELŐT. Brasov. Saját tud. A főügyész rendelkezése a rendőrség tegnap őrizetbe vette Dargos Ioan pénzügyi tisztviselőt, aki ellen az a vád, hogy egy hamisított utalvánnyal nemrég 300 ezer leit vett fel a Nemzeti Bank itteni fiókjától. Hír szerint az ügyben még több letartóztatás várható.

* **Cukorbetegségnél, elhásadosásnál és kösvény-nél, oxaluria és phosphaturia képződésénél, hughsavas sók lerakódásánál** reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését s az emésztést és az anyagcserét tartósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Feljegyzések

Az Emberi Jogok Ligája arról nevezetes, hogy demokratikus alapon különbséget tesz a jogok között — emberek szerint. Ez a nemzetközi szervezet Párizsban székel és legutóbb bizonyos Blum kisasszonyt küldött a védőügyvédnek Craiova-ba, amikor ott Pauker Anna kommunista pörét tárgyalták. Ellen nekünk semmi kifogásunk nincs. Csupán azon csodálkozunk, hogy ez a nagy szívű liga még egyetlen egyszer sem küldött ki ügyvédet olyan politikai perekben, amikor nemzeti érzelmű kisebbségi magyarok állottak bíróságok előtt. Ebből a különös jelenségből csak kettő következik: vagy bennünket számtalan sorstársunkkal együtt nem ismer el embereknek, avagy a nemzeti önvédelem követeléseiben nem hajlandó jogokat látni. Ezen a vigasztalan helyzetben pedig az sem segített, hogy e ligának elnöke Basch, magyarföldi származású zsidó bankár. Uglátszik, nem tartja velünk az atyafiságot.

A figyelem ezúttal nem azért terelődött erre a ligára, mert a legutóbb ismét Mussolini ellen vonult fel a szovjetek ismeretes tiltakozó jegyzékének támogatására; ezeket a tüntetéseket már annyira megszokta a világ, hogy nem sokat hederítenek rá, még a baloldalon sem. Új és szokatlan esemény történt most: a liga kebelében: a főtanácsban összeveszték azon, hogy van-e joga a szovjeteknek beleavatkozni a spanyol belviszályba vagy sem. Hét mérsékelt marxista tag azt vitatta, hogy a benemavakozás az oroszokat éppennyi közelezi, mint a többieket s mert álláspontjukkal kisebbségben maradtak, tüntetőn kiváltak a nevezetes ligából.

Ebben nem azt látjuk örvendetesnek, hogy a liga kettészakadt: a bennmaradt társaság bizonyosan folytatni fogja a tiltakozások és tüntetések eddigi politikáját. Az örvendetes jelenség az, hogy már az ilyen magas, fenkőlt helyekre is, hol a titkok legfőbb mesterei ülnek együtt, beszivárog valami abból, amit maradi szóval talán leginkább a keresztény erkölcs hatásának lehetne nevezni. Lehet-e másnak venni azt, hogy ime, akadtak főtágok, kik az igazság érdekében egyforma mértékűek: akaruk mérni valamennyi érdekelt félnek, köztük azoknak a követeléseknek és próbálkozásoknak is, melyeket a nemzetközi politikában és a népek életében a szovjetek képviselnek? Vagy azt, hogy tényleg azt akarja és arra törekszik valaki, amit hirdet és amiről beszél?

Kár, hogy ez a szellem még nem jutott el ide hozzánk azokba a körökbe, ahol az Emberi Jogok Ligájára nagy tisztelettel néznek. Ha ennek az ellenszélnek csak a csücske végighorzsolta volna a Madosz nevezetű szervezet minapi közgyűlésének fejét, nem beszéltek volna nemzeti érzésről, kereszténységről és összetartásról annyit, amennyit beszéltek, amikor mindenki jól ismeri ennek az alakulatnak igazi természetét. Ha pedig mégis beszéltek, akadnia kellett volna vagy hét beavatottnak, akik végre megeléghettek volna ezt a furcsa, nem éppen erkölcsös játékot és mérgesen otthagyták volna a társaságot, mint az Emberi Jogok Ligáját a hét marxista főtág.

(Skin.)

Titokzatos körülmények között meggyilkolták Tatabánya legszebb és leggazdagabb lányát. Győről jelentik: Tatabánya egyik elhagyott utcáján vérfegyva, holtan találtak a járőrelők egy elegánsan öltözött fiatal lányt. A halott lányban felismerték a tatabányai legmagasabb leggazdagabb tatabányai gazda 22 éves egyetlen leányát. A leány este ment el szülei lakásáról azzal, hogy barátinőjét látogatta meg. A feltűnő szépségű leánynak, akit Tatabányán „Szép Katicának” neveztek — sokan udvaroltak. Valószínű, hogy valamelyik kikoszorózt udvarló szerelmi bosszújának áldozata lett a szép fiatal leány. A gyilkost keresik.

Temetések Oradeán. Bródy Sándor 40 éves korában meghalt. Temetése tegnap délután volt. (Erdélyi „Concordia.”)

Baruța Mária Haicu 33 éves korában meghalt. Temetése november 17-én volt. — Deczky József, Oradea, 49 éves korában meghalt. Temetése november 19-én délután fél 2 órakor lesz a Bolintianu-utca 19. számú háztól a venetiai temetőbe. — Kadancz Lajoska, Oradea, 32 hónapos korában meghalt. Temetése november 18-án volt. — Holmayer Erzsébet (Oradea) 40 éves korában meghalt. Temetése november 19-én lesz az olasz temető Haller-kápolnájából délelőtt fél 11 órakor. (Caritas.)

SPORTHIREK

Összeállították a román kísérleti válogatott csapatot

Ellenfele vasárnap a Venus együttese lesz

Bucurestiből jelentik: Vasárnap a fővárosban a kairói mérkőzésre való tekintettel, kísérleti mérkőzés lesz Románia válogatottja és a Venus csapata között. A válogató bizottság a következő csapatot állítja szembe a Venus-szal:

David CAO — Dragomirescu Juventus, Bürger Ripensia — Vintila Rapid, Juhász CAO, Brandaburg Juventus — Oana Juventus, Kovács CAO, Barátky Rapid, Palmer Juventus, Dunareanu Juventus.

Tartalék: Ronculeț Rapid, Petrescu Juventus, Horotan Rapid, Moldoveanu Rapid.

A kísérleti csapatban tehát 5 Juventus, 3 CAO 2 Rapid és egy Ripensia játékos kapott helyet.

Emiatt a rostatalálkozó miatt elhalasztották a timisoarai Ripensia—Juventus mérkőzést.

Ezenkívül a következő szövetség: megfigyelőket jelölték ki a vasárnapi bajnoki mérkőzésekre Clujon a Victoria—Kinizsi Bireescu főgúgész, az aradi AMTE—Unirea Tricoloron Savulescu őrnagy.

Ótthon tud a cseh labdarúgóválogatott. Prágából jelentik: Az angolok elleni mérkőzésre készülő cseh válogatott keret, szerdán leután edzőmérkőzést játszott a Szürketaival. Győzött a cseh válogatott 10:4 (3:1) arányban.

Megalakult a jégkorong középliga. Tg-Muresről jelentik: Az ország jégkorong sportjának új-jászervezése során elhatározták, hogy Tg-Mures központtal szervezik meg az új ligát „középliga” néven. Az új liga meg is tartotta alakuló gyűlését és megválasztotta elnökét dr Russu megyei tisztviselő személyében. A ligához Mercurea-Ciuc, Cluj, Tg-Mures, Braşov, Dicioşanmartin, Reghin, Sighişoara, Medias, Sibiu csapatai tartoznak. A bajnokságot a következő két csoportban bonyolítják le: 1. csoport: Tg-Mures, Cluj és Mercurea-Ciuc. 2. csoport: Sighişoara, Dicioşanmartin, Medias, Braşov, Sibiu és Reghin.

Cramm győzött a japán teniszbajnok férfi egyes számban. Osakából jelentik: A japán teniszbajnok férfi egyes számban döntőjében a német bajnok Cramm és a japán Jamagicski került össze. Cramm győzött 7:9, 6:4, 6:4, 6:4 arányban.

Felügyelet-szemle

Százoldalas a „Hitel” legújabb, ezévi harmadik száma, tehát már terjedelménél fogva is legtekintélyesebb folyóirataink közé tartozik, de belső értékéről a cikkek névsora alapján szerezhetünk képet. Tamási Áronnak a Vásárhelyi Találkozón elmondott beszámolója, megnyitóját közli a lap vezető helyen. Utána Aibrecht Dezsőnek a Vásárhelyi Találkozón tartott előadása következik, melyben társadalmunk átalakulásának útját rajzolja megdöbentő erővel és tisztánlátással. Majd Márton Aron clujai katonok-plebános tájra fel az ardeali magyar nevelés feladatait; ennek az égető kérdésnek a tárgyalására hivatalosabb cikket nem is találhatott volna a lap. Sinka József rekormátus lelkes és clujai iparos és kereskedő ifjuság társadalmi viszonyait dolgozta fel nagy alaposággal, uttoró jelentőségű tanulmányában. Bityai Pál egy kiváló-hímtudó ifjú magyar értelmiség rétegének képét mutatja be eleven iráskészséggel, az elszomorító jelenségnek halmazát fedve fel. Ezt követi Bözödi György a kitűnő fiatal író tanulmánya „A Székelyföld kapujában” címmel, a cikk tulajdonképpen egyik fejezete Bözödi most készülő könyvének, melyet székelyföldi tanulmányutjáról ír. A szemle törzsananyagát a Vásárhelyi Találkozóról szóló huszonnyolcoldalas tanulmány zárja be, melyből minden érdeklődő megismerheti a találkozó előzményeit, történetét és jelentőségét. A Metamorphosis Transylvaniæ rovat élén Koós-Kovács Istvánról, az elhunyt fiatal íróról közöl megemlékezést a lap Kovács József tollából. Majd Petrovay Tibor ismerteti a Magyar Párt sántul-gheorghai nagygyűlését s végül Vita Sándor fölveti a Székelyföld iparosításának problémáját. Amint látható, a Hitalnak sikerült odafejlődnie, hogy minden közéleti kérdések iránt érdeklődő ardeali magyar számára nélkülözhetetlen. Megrendelhető a kiadóhivatal útján: Cluj, Str. Kogalniceanu 7. Egyes szám ára 40 lei.

Nyissa ki szemét!

Nem minden fehér tableta aspirin és távolról sem az, amit „épp oly jó” dicsérő szavakkal ajánlanak. Valódi az **ASPIRIN** csak a BAYER-kereszt jelével

Mi okozta a hesseni nagyhercegi család repülőgépkatasztrófáját

Nem robbant fel az osztendei repülőállomás világítórakétája és az áthatlan ködben nekiütközött a repülőgép egy gyárkérménynek. — Lajos herceg a katasztrófa ellenére is megtartotta esküvőjét

Osztendéből jelentik: A hesseni nagyhercegi család repülőgép katasztrófáját — mint megállapítást nyert — egy hibás világítórakéta idézte elő. A repülőgép eredetileg Brüsszelben akart leszállni. Az ottani repülőtér parancsnoka azonban közölte a pilótával, hogy a nagy köd miatt lehetetlenség a leszállás. Ezért tovább repült Osztende felé. Az osztendei repülőtér parancsnoka is azt közölte, hogy helyesebbnek tartaná, ha a gép tovább repülne London felé, de azért hajlandó megenni az előkészületeket a leszállásra. A repülőtér parancsnoka ki is lövetett egy világítórakétát, mire a repülőgép a fény irányában megkezdte a leszállást. Ekkor kellett volna a második rakétának felrobbania, de az nem sült el s így a pilóta a sötétségben és ködben nem tudta kiszámítani a terepet és ahelyett, hogy a betonmezőre szállt volna le, néhány száz méterrel tovább ment és a repülőtér közelében lévő gyártelep magas kéményébe ütközött. A többi már ismeretes.

Mint Londonból jelentik, Lajos herceg a katasztrófa ellenére megtartotta esküvőjét Oaand-Gedden kisasszonnyal. Az esküvői szertartáson a menyasszony gyászruhában jelent meg. Lajos herceg azért ragaszkodott az esküvő megtartásához, mert elejét akarta venni minden vitának, mely a rangonaduli házasságkötés körül keletkezett volna. Miután ugyanis György Dona nagyherceg halálával a nagyhercegi cím most reászáll, mint nagyherceg még nehezebben vehette volna el polgári származású menyasszonyát. Az ifjú férj az esküvői szertartás után azonnal Osztendébe utazott, hogy intézkedjék rokonai holttestének hazaszállítása ügyében.

Három millió leit akart kizsarolni egy szökött fegyenc a detai szappangyártól

Páratlan vakmerőséggel akarta végrehajtani tettét, az életfogytiglani fegyház elől megszökött fegyenc

Timisoara. Saját tud. Nem mindennapi zsarolási kísérlet történt a közelmúltban a timisomegyei Deta községben. A Schulhof Jakab-féle ottani szappangyár tulajdonosai levelet kaptak, amelyben

„A csendőrség csakhamar meg is jelent s a „Fekete kezét” a helyszínen elfogta. Kitént, hogy a merénylő Marcus Pentilimon fegyenc, akit életfogytiglani fegyházra ítélték s az Ocna-marei fegyházból szökött meg.

A szökött fegyencet a csendőrség őrizetbe vette s átadta a timisoarai ügyészségnek.

„Olvassátok és terjesszéték a Magyar Lapok-at!”

Schulhoff Árpád a pénzszekrényhez ment s abból bankjegyeket szedett elő és kezdte leolvasni a pénzt, közben azonban

titkos csengő gombját nyomta meg.

Az igazgató ugyanis a bizonyos levél érkezése után intézkedett, hogy csengős összeköttetést kapjon a csendőrséggel.

A csendőrség csakhamar meg is jelent s a „Fekete kezét” a helyszínen elfogta.

Kitént, hogy a merénylő Marcus Pentilimon fegyenc, akit életfogytiglani fegyházra ítélték s az Ocna-marei fegyházból szökött meg.

A szökött fegyencet a csendőrség őrizetbe vette s átadta a timisoarai ügyészségnek.

„Olvassátok és terjesszéték a Magyar Lapok-at!”

„Olvassátok és terjesszéték a Magyar Lapok-at!”

„Olvassátok és terjesszéték a Magyar Lapok-at!”

LEGUJABB

Mussolini még szorosabb összeköttetést akar Japánnal

A konzervatív japán párt vezére európai körúton. Nankingból költözik a kínai kormány

Tokióból jelentik: Isiro Hatoyama, a jayukai párt vezetője a japán nép küldöttként európai körútra indult. Jelenleg Olaszországban tartózkodik, s Rómából távbeszélőn közölte a „Nisi-Nisi” című japán lappal azt a nyilatkozatot, melyet Mussolini tett előtte.

— Mussolini — mondotta Hatoyama —

Japán iránt a legmelegebb barátsággal viseltetik. Kijelentette nekem, hogy szeretne új szerződést kötni, mely még erőteljesebb formában juttatná kifejezésre azokat az őszinte baráti érzéseket, amelyek Olaszországot és Japánt kölcsönösen egymáshoz fűzik.

Szucsau nagyváros is ostrom alá került

A japánok előhaladása Nanking felé és Santung tartományban

Sanghaiból jelentik: Hangsautól és Sanghai környékéről előnyomuló japán csapatok a Szucsau és a Tai-hu-tavaknál álló kínai védő vonallal szemben eljutottak már a Szucsautól délkeletre fekvő tavak vidékére. A japán ágyuk tüze már elérte Szucsaut. Később a japán bombavető repülőgépek heves légitámadást hajtottak végre Szucsau ellen. E város fölött északra Csangszut — mint már korábban jelentették — elfoglalta a Painonál partraszállított újabb japán hadsereg. Most a Szucsau elfoglalását is a japánok azért tartják szükségesnek, mert ez a város útjában áll annak, hogy a sanghaividéki hadsereg is előnyomulhasson a Csangszunál operálóik erősítésére és Nanking elfoglalására.

Szucsau a Sárga-tenger partján elhúzódó Kiangsu tartománynak Sanghai és Nanking után a harmadik legnagyobb városa. Lakosainak száma félmillió; nagy selyempára van és a Jangsekiang felé haladó víziútak központja.

Nankingban a japán seregek közeledése folytán sorra kiűrték a minisztériumokat és a kormány átköltözik a Szecsuan tartományban lévő Csunkingba. A köztársaság elnöke már elhagyta Nankingot, csupán a hadügyi, közlekedési és pénzügyminisztérium, továbbá a külügyminisztérium személyzete van még Nankingban. A város kiűrtése minden téren lázas ütemben folyik. Amilyen mértékben távozik a polgári lakosság, olyan arányban nő Nankingban és környékén a kínai csapatok létszáma. A kínai csapatok a Jangse folyón folyton rakják az aknákat, hogy a japán hadihajók ne tudják megközelíteni a fővárost.

A Nanking ellen irányuló támadással egyidőben Észak-Kínában 300 ezer főnyi japán hadsereg indul támadásra Santung tartomány ellen. Santung az utolsó az észak-kínai tartományok közül, melyet a japánok még meg akarnak hódítani. Kormányzata és lakossága eddig is inkább japán-barát irányu volt.

Blum Leo francia miniszterelnök-helyettes kilátástalannak tekinti a spanyol vörös kormány helyzetét

Az osztrák és a japán kormányok elismerték a Franco-kormányt

Párizsból jelentik: Fellőnésteltő beszédet mondott Leon Blum helyettes miniszterelnök, a szocialista párt kamarai képviselőinek szerda esti értekezletén. Kijelentette, hogy az angol kormány a Spanyolországban harcoló külföldi önkéntesek hazaszállítása terén gyors előhaladást lát. A továbbiakban nem titkolta, hogy a valenciai kormány helyzetét most már kihatástalannak tekinti, annál is inkább, mert a szovjetkormány szintén feladott minden reményt, hogy meg-

segítse a köztársaságot.

Bécsből jelentik: A osztrák reggeli lapokban rövid hivatalos közlemény jelent meg, mely szerint az osztrák kormány meg szepemberben hivatalos formában fölvetette az érintkezést a spanyol nemzeti kormány Bécsben tartózkodó követével.

Tokióból jelentik: A japán kormány Hirota külügyminiszter javaslatára elhatározta, hogy elismerni a spanyol nemzeti kormányt

Franco tábornok nyilatkozott a spanyol nemzeti állam keresztény és demokratikus berendezéséről

Salamancából jelentik: Franco tábornok, a szejto képviselői előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Mi az egyházat, a vallást, a keresztény művelődést védelmezzük, azért az egész világ katolikusainak támogatni kell nemzeti mozgalmainkat. Odaadó hívei vagyunk a társadalmi elmentétek kiküszöbölésére törekvő irányoknak, s a katolikus egyház tanítását valljuk, mely azt hirdeti, hogy kevesebb gazdag legyen, de kevesebb szegény is. Az új spanyol állam igazi demokráta lesz, hogy valamennyi polgára részt vesz a kormányzásban.

Franco tábornok hozzátette, hogy az új állam eltörli azokat a törvényeket, amelyek megtiltották az egyházi rendek működését, eközötték a papi javakat és kitiltották az országból a je-

zsuitákat. A vallásos célokra szolgáló épületeket visszaadják az egyháznak és a papságnak megfelelő alapokat boesátnak rendelkezésére, hogy akadálytalanul gyakorolhassa küldetését. Az egyetemeken mindenütt bevezetik a teológiát is.

HAZAÉRKEZTEK A BASZK GYERMEKEK — MENEKÜLÉSRE KÉSZÜL A NEGRIN-KORMÁNY

Salamancából jelentik: A nemzeti hírszolgálat jelentése szerint a baszkjai tartományba megérkeztek az Argéból hazatért baszk gyermekek, akiket annakidején a nemzetiek előnyomulása során szállítottak el.

Iruni jelentés szerint Marseille és Toulouse között fekvő Vandel francia faluban a Negrin kormány minisztereinek családja számára hat

ékeles virág béreltek ki. A nemzeti hírszolgálat közli továbbá azt is, hogy Barcelonából Marseillebe köztársasági hajók érkeztek 300 tonnes szállítmánnyal. A rakomány különféle értékekből, kincsekből és műtárgyakból áll.

LÉGBE RÖPÜLT A MADRIDI MEZŐ. GAZDASÁGI FŐISKOLA

Salamancából jelentik: A nemzeti rádió közli, hogy a madridi egyetemi negyedben lévő mezőgazdasági főiskola épületét a köztársaságiak aknával a levegőbe röpítették.

Letartóztatták az ukrán köztársaság elnökét

Varsóból jelentik: Moszkvából érkezett hírek szerint a GPU letartóztatta az ukrán szovjet köztársaság elnökét, Bondarcenkot. A vád ellene az, hogy összeköttetést tartott fenn az ukrán szeparatistákkal és a szovjetellenes körökkel.

Arab támadás a Tiberias partján az angol katonaság ellen

Londonból jelentik: A londoni lapok egyrésze jeruzsálemi jelentés alapján rendkívül véres összeütközésről számol be az angol katonaság és az arab lakosság között. A Tiberias folyó környékén az arabok át akarták vágni az angolok gyűrűjét, de az angolok visszaverték a támadást. A halottak száma igen tetemes.

Ártékhirdetések

Lakás

Utcai butorozott szoba, azonnalra kiadó. Oradea, Str. Mareşal Averescu No. 37.

Egy szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. Oradea, Strada Brătianu No. 52.

2 szobás utcai lakás mellékkelhelyiségekkel azonnal kiadó. Vajna, Oradea, Str. Gen. Holban 22.

Kiadó december 1-re 2 szobás mellékkelhelyiségekkel álló urilakás Oradea, Str. Moldova 22.

Különféle

Szabóóllók, ujjafa és vasalópárna eladók. Bodnár, Oradea Str. Tache Jonescu 45.

Tükrös üzleti kassza, 4 lámpás telepes rádió anódpotló, accumulator töltő, Celestino hangszóró eladó. Oradea, Strada profesor Titeica 26. szám.

Alkalmazás

Házvezetőnői, bejárónői vagy bármilyen házi munkát elvállal közepkoru özvegyasszony. — Vidéken is. Burik N.-né Oradea, Str. Turnatorului 7. szám.

Oktatás

Láposy Erzsébet zenetanár nő tanít hegedűt, zongorát és zeneelméletet. Oradea, Str. Simeon Stefan No. 20.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 8.

Adás-vétel

Egy női télikabát alacsony, sovány termetre, olcsón eladó. Oradea, Str. Moldova 32. szám.

National cassa, újabb típusu, keveset használt, eladó. Petrovici, Oradea, Strada Alexandri 28. Ugyanott Meteor vaskályha eladó

Hangverseny zongora eladó. Oradea, Strada Brătianu 27. szám.

Eladó piros zománc Zephir kályha. Megtekinthető: Oradea, Str. Ciorogariu 15., földszint 1. balra.

Filodendron, fikusz, olcsón eladó. Oradea, Str. Scoalei 10. szám.

Noszolyi fajalmát kitűnő minőségben kaphat kicsinyben és nagyban. Oradea, Str. Iorga 8. szám.

Szobanövények olcsón eladók. Oradea, Strada Ciardaş 50. sz.

Egy

10 karban lévő peuleum kályha olcsón eladó. Hermann Zoltán, Oradea, Str. Eroul Neunoscut No. 23.

Eladó

két öszecsukható erős vaságy és egy 4 kézes tiroli káposzta gyalu. Oradea, Aurel Vlaicu 32.

Egy szmoking

középterműre eladó. — Oradea, Strada Nicolae Zsiga 50. szám.

Kisebb üzem céljaira alkalmas ház, istállóval, pincékkel, stb. eladó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga 46.